Hakemli Yazılar / *Refereed Papers*

Lisans Öğrencilerinin İntihal ile İlgili Kavram Yanılgıları

Undergraduates' Misconceptions Concerning Plagiarism

Nermin Çakmak*

Öz

Lisans öğrencilerinin eğitim yaşamları boyunca hem araştırma ödevlerini hem de bitirme tezlerini yazarken en zorlandıkları konulardan birisi bilim etiğine uygun atıf yapmaktır. Bu zorluktan kaynaklı olarak öğrenciler, kasıtlı veya kasıtsız olmak üzere iki tür intihal davranışı sergilemektedir. Bu nedenle intihal, lisans öğrencileri arasında en yaygın görülen etik olmayan akademik davranış olarak karşımıza çıkmaktadır. Hem bilimsel iletişim hem de bilimsel etik ilkeler açısından oldukça önemli bir sorun olan intihal ile ilgili ulusal ve uluslararası mesleki literatür incelendiğinde ağırlıklı olarak, kasıtlı intihale odaklanıldığı görülmektedir. Bu bağlamda çalışmanın amacı, lisans öğrencilerinin intihal (kasıtsız olarak gerçekleştirdikleri) ile ilgili kavram yanılgılarından kaynaklı etik olmayan akademik davranışlarına odaklanmaktır. Ayrıca, ülkemizdeki kütüphanecilik ve enformasyon bilimi alanındaki araştırmacıların dikkatini soruna çekerek farkındalıklarını artırmak ve sorun hakkında daha derinlemesine araştırma yapmalarını özendirmektir. Bu amaç doğrultusunda çalışma, kavram, kavram öğrenme, kavram yanılgısı; intihal; lisans öğrencilerinin intihal ile ilgili kavram yanılgıları ve nedenleri; kavram yanılgılarının tespit edilmesi ve önlenmesi; lisans öğrencilerinin intihal ile ilgili kavram yanılgılarının önlenmesinde kütüphanecilerin ve öğretim üyelerinin rolü konularını kapsamaktadır. Çalışmada sorunla ilgili var olan durumu ortaya çıkarmayı hedefleyen betimsel nitelikte kapsamlı bir derleme çalışması yapılmıştır. Çalışmanın sonunda, incelenen literatür doğrultusunda, ülkemizde sorunun ele alınışı üzerine kısa bir durum değerlendirmesi yapılmıştır. Bununla birlikte, lisans öğrencilerinin intihal ile ilgili kavram yanılgılarının olup olmadığının tespit edilmesine, kavram yanılgıları var ise önlenmesine veya azaltılmasına yönelik bazı görüşler ve öneriler sunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: *İntihal; kavram; kavram yanılgısı; bilimsel iletişim; bilimsel etik; akademik dürüstlük; lisans öğrencileri.*

Abstract

In their education lives undergraduate students' one of the most encountered difficulty is to provide citations for their research projects and term papers. This difficulty drives students to two kinds of plagiarism: intentional or unintentional plagiarism. In this context, plagiarism is a no ethical

* Ankara Üniversitesi DTCF Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü doktora öğrencisi; TMMOB Mimarlar Odası Kütüphanesi. e-posta: ncakmak73@gmail.com

scientific behaviour we encounter most frequently among undergraduate students. When plagiarism is investigated in national and international literature, which is considered as an important problem regarding scientific communication and ethics principles, it is seen that research focused on intentional plagiarism. In this context the present study aimed to focus on university students' unintentional plagiarism, a nonethical academic behaviour, based on their misconceptions. Adding it is aimed to attract the attention of the researchers in librarianship and information sciences to the problem, increase their awareness and to encourage them to make in-depth research. Thus the present study includes issues of conceptions; learning concepts; misconceptions; plagiarism; misconceptions of university students regarding plagiarism and the reasoning; defining and preventing misconceptions; the roles of librarianships and teachers in correcting the misconceptions regarding plagiarism. Present study followed a comprehensive review utilizing descriptive approaches to reveal the situation. At the end of the study a short summary evaluating the situation depending on the literature analysed is also added. Adding ideas and suggestions in how to reveal probable misconceptions and how to prevent or decrease their formation are also presented.

Keywords: *Plagiarism; concept; misconceptions; scientific communication; scholary communication; scientific ethic; academic honesty; undergraduate students.*

Giriş

Bilimsel araştırmalar daha önce yapılan araştırmaların eksik yönlerini geliştirmek, incelenmemiş konuları ele almak ve böylelikle var olan boşluğu bir şekilde tamamlayarak literatüre katkı sağlamak amacıyla yapılmaktadır. Başka bir deyişle araştırma, var olan bilgi birikimine dayanmaktadır. Bu nedenle, bir araştırmaya ilk olarak, ilgili alanda daha önce yapılan çalışmaları incelemekle başlanmalıdır (Creswell, 2014). Bununla birlikte, araştırma için yararlanılan kaynakların yayın içinde bazı kurallar doğrultusunda aktarılması gereklidir. Bilimsel araştırma yapma ve araştırma sonuçlarını yayma aşamasında bilerek veya bilmeden yapılan hatalar araştırmanın güvenilirliğini zedelediği gibi ilgili bilim dalına da zarar vermektedir. (Uçak ve Birinci, 2008, s. 188).

Bu bağlamda, ***intihal***; bilimin kendisi kadar eski akademik bir konu olmakla birlikte (Pieterse, 2014), özellikle internet ve elektronik kaynakların gelişimine paralel olarak akademik çevrede giderek yaygınlaşan önemli ve ciddi bir sorun haline gelmiştir (Pieterse, 2014; Cheak, Sze, Ai, Min ve Ming, 2013; Batane, 2010; Dawson ve Overfield, 2006). Bu çalışmada, bütün bir akademik çevreden ziyade, lisans öğrencilerinin intihal ile ilgili kavram yanılgılarına odaklanılmıştır.

İntihal, lisans öğrencileri arasında oldukça yaygın bir şekilde görülen, etik olmayan bir akademik davranıştır (Strittmatter ve Bratton, 2014). Öğrenciler, kasıtlı (intentional) veya kasıtsız (unintentional) olmak üzere iki tür intihal davranışı sergilemektedir (Mahmood, Mahmood, Khan ve Malik, 2010; Alam, 2004; Belter ve Pré, 2009). Kasıtlı intihal, öğrencilerin kolayı seçme, not alma kaygısı veya yüksek not alma isteği (Evering ve Moorman, 2012; Köklü, 2000), zaman baskısı veya kötü zaman yönetimi (Williamson, McGregor, Archibald ve

Sullivan, 2007; Alam, 2004), kapsamlı bir araştırma yapmayı istememe (tembellik) (Evering ve Moorman, 2012; Batane, 2010; Alam, 2004), bağlı bulunduğu üniversitede etik ilkelere ve eğitime önem verilmemesi (Bennett, 2005; Köklü, 2000) gibi nedenlerden dolayı farkında olarak, bilerek gerçekleştirdikleri intihal davranışıdır. Kasıtlı olmayan intihal ise, öğrencilerin bilgi eksikliğinden kaynaklanmaktadır (Ahmad, Mansourizadeh ve Ai, 2012; Mahmood ve diğerleri, 2010; Belter ve Pré, 2009). Bu çalışmada öğrencilerin, intihalin ne olduğu, kapsamı ve karşılaşacakları yasal yaptırımlar hakkındaki eksik, yetersiz ya da lisans eğitimleri öncesinden getirdikleri yanlış ön bilgilerinden; araştırma ödevlerinin niteliğinden ve internetten kaynaklandığı varsayılan kavram yanılgılarından dolayı gerçekleştirdikleri intihal ile ilgili etik dışı akademik davranışları, intihal içerisinde değerlendirilmiş ve açıklanmıştır.

Yurtdışı literatürde intihal ile ilgili kavram yanılgıları üzerine yapılan araştırmalar incelendiğinde, çalışmaların kütüphanecilik ve enformasyon bilimi alanından ziyade, ağırlıklı olarak eğitim bilimleri, davranış bilimleri ve psikoloji alanında olduğu görülmektedir. Bu çalışmalarda da ağırlıklı olarak intihalin ne olduğu, niçin yapıldığı, öğrencilerin intihalden kaçınmaları için neler yapılabileceği ve ne tür yasal yaptırımlar uygulanacağı gibi özellikle kasıtlı intihal üzerine odaklanıldığı görülmektedir (Batane, 2010; Duff, Rogers ve Harris, 2006; Fowler, 1998). Bununla birlikte, çok az da olsa öğrencilerin kasıtsız intihal ile ilgili kavram yanılgılarını dikkate alan çalışmalar bulunmaktadır (Cheak vd., 2013; Ahmad vd., 2012; Henderson; 2011; Löfström, 2011; Graveline, 2010; Gullifer ve Tyson, 2010). Ülkemizdeki literatür incelendiğinde ise, yurtdışı literatüre benzer şekilde konunun ağırlıklı olarak eğitim ve davranış bilimleri alanında ele alındığı izlenmektedir (Köklü, 2000; Uzun, Karakuş, Kurşun ve Karaaslan, 2007; Eminoğlu ve Nartgün, 2009; Ural ve Sulak, 2012). Yurtiçi literatürde kasıtlı intihal davranışı ile ilgili çalışmalar giderek daha çok artmış olmasına rağmen, bu çalışmalarda kasıtsız intihal ile ilgili kavram yanılgılarının ele alınmayışı dikkat çekicidir. Fakat, yine de yurtiçi alan literatürümüzde doğrudan intihal ile ilgili kavram yanılgıları üzerine olmasa da, Uçak ve Birinci (2008)'nin *"Bilimsel iletişim ve intihal"* başlıklı makaleleri ile yine Uçak (t.y, a)'ın "*Öğrencilerin intihal algısı"* adlı makalesi, intihal de dahil bilimsel etik dışı davranışların nedenleri arasında eğitim eksikliğini ve öğrencilerin intihali yanlış olduğunu bilmeden, farkında olmadan da gerçekleştirebileceklerini vurgulaması bakımından oldukça önemli araştırmalardır. Bununla birlikte, Kastamonu Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü tarafından, 2014 yılında düzenlenen "Uluslararası Kütüphane ve Bilgibilim Felsefesi Sempozyumu" nda "Etik: kuram ve uygulama" ana teması altında intihal, bilimsel araştırma, etik davranışlar konularına da yer verilmesi, meslek alanımızda konunun halen önemini koruduğunu göstermesi bakımından önemlidir.

Bu çalışma, lisans öğrencilerinin intihal ile ilgili kavram yanılgılarının olup olmadığını, var ise hangi tür kavram yanılgılarına sahip olduklarını, nedenlerini ve nasıl önlenebileceklerini ortaya çıkarmaya yönelik yapılan kapsamlı bir derleme araştırmasına dayandırılmıştır. Çalışma, elde edilen literatür ışığında, bilindiği kadarıyla, konuyla ilgili ülkemizdeki ilk çalışmadır. Bu

bakımdan çalışma, orijinal olma özelliğiyle, Türkçe meslek literatürümüzde önemli bir boşluğu doldurabilecektir.

Çalışmanın sonunda, incelenen literatür doğrultusunda, ülkemizde sorunun ele alınışı üzerine kısa bir durum değerlendirmesi yapılmıştır. Bununla birlikte, lisans öğrencilerinin intihal ile ilgili kavram yanılgılarının olup olmadığının tespit edilmesine, kavram yanılgıları var ise önlenmesine veya azaltılmasına yönelik bazı görüşler ve öneriler sunulmuştur.

Kavram, Kavram Öğrenme ve Kavram Yanılgısı

Kavramlar, düşüncelerin en küçük birimleri veya yapı taşlarıdır (Carey, 2009). Psikologlara göre kavramlar, belirli bir zamanda zihnimizden geçen düşüncelerden farklıdır ve bireylerin içsel süreçleriyle ilgilidirler. Başka bir deyişle kavramlar, bireylerin zihninde var olan soyut düşüncelerdir (Rey, 2004) ve bu yönüyle birçok araştırmacı tarafından, kavramın zihinsel temsiliyet (mental representation) özelliğine dikkat çekilmiştir. Bu araştırmacılar tarafından kavramların, nesneler veya olaylar arasında var olan benzerlikleri temel alan ve bir kategorinin/grubun veya kategorilerin önemli özelliklerini tanımlamayı içeren zihinsel temsiller olduğu vurgulanmaktadır (Murphy, 2004; Carey, 2009; Medin ve Abn, 1992). Bu nedenle kavramlar, gerçek dünyada değil düşüncelerimizde vardır. Gerçek dünyada kavramların sadece örnekleri bulunmaktadır (Soylu, 2004; s. 97).

Kavramlar, geçmiş deneyimlerimizle şimdiki dünyamız arasında bağlantı kurmamızı sağlarlar. Başka bir ifadeyle, insanların şimdiki yaşantılarını anlama ve şekillendirmede, var olan bilgi yapılarını değiştirme veya geliştirmede, kavramlarla daha önceden gerçekleştirdikleri ilişki ***(deneyim)*** etkili olmaktadır (Dewey, 1933). Dolayısıyla, bireyin kavram ile ilişkisi, kavram öğrenme etkinliği ile kurulur.

Kavram öğrenme birey dünyaya geldiği andan itibaren başlar ve ölünceye kadar devam eder. İnsanlar kavramları, hem çevreleriyle doğal etkileşimleri hem de eğitim yaşamları boyunca okuldaki deneyimleri yoluyla öğrenmekle birlikte; aynı zamanda kavramları, kendi problemlerine çözüm ararken de kendiliğinden keşfederek öğrenmektedirler (Wilson ve Tessmer, 1990, s. 690). Kavram öğrenme sürecinde yaş, zeka, zihinsel gelişim, dikkat ve odaklanma, kavram öğrenme stratejileri, dil, kültür, zaman ve uyarıcı sunusu gibi faktörler, bireyin kavram öğrenmesinde önemli etmenlerdir (Voelker, 1973). Ancak, kavram öğrenmede belki de en önemli etmenlerden birisi bireyin kavram ile ilgili ön bilgisidir. Novak ve Cañas (2008)'ın aktarımına göre; Ausubel (1963), yeni kavramların öğrenilebilmesinde önceki kavramların önemine dikkat çekmiştir. Ausubel' e göre, anlamlı öğrenme yeni bilgi ile eski bilgilerin ilişkilendirilebilmesine ve özümsenmesine bağlıdır (Novak ve Cañas, 2008). Eğer bireyin yeni öğrenilecek kavramla ilgili ön bilgileri yetersizse ya da yanlış bilgileri veya kavram kargaşası varsa yeni öğrenilen kavramı zihinsel süreçlerinde yapılandırırken güçlük çekebilmektedirler. Dolayısıyla, bu güçlük bireyin kavram öğrenme becerisini geliştirmesini zorlaştırarak, kavramları yanlış şekilde öğrenmelerine yol açabilmektedir.

Kavramların öğrenimi bazen hızlı gerçekleşirken, bazı kavramların öğrenimi uzun

zamanlar alabilmektedir. Kavram öğreniminin uzun zaman aldığı durumlarda, kavram zaman içerisinde yeni durumlara uyum sağlar. Bu durumda kavramın hiç bilinmiyor olması durumu ile tam olarak (doğru) biliniyor olması durumu arasında kalan zaman sürecinde birey, ilgili kavramı eksik veya tamamlanmamış ya da kısmi olarak bilmektedir. Kavramın eksik veya tamamlanmamış bir şekilde öğrenilmemesi için, kavramlar arasında bağlar oluşturulması veya ilişkiler kurulması, kavram öğrenmenin önemli bir kısmını oluşturmaktadır. Kavramlar arasındaki bağlar kurulurken, kavramın kapsadığı ve kapsamadığı örnekler tam olarak öğrenilmemişse, öğrenme gerçekleşmiş sayılmaz. Dolayısıyla bir kavramın öğretiminde, kavramın kapsadığı çok sayıda örneğin yanı sıra, kapsamadığı yine çok sayıda örneğin verilmesi önemlidir (Baysen ve Silman, 2012, s. 215).

Kavram öğrenmeye okul ortamında ve öğrenci özelinde bakıldığında; öğrencilerin derste öğrenilecek kavramla ilgili önceden oluşturdukları orijinal (ön) kavramları bulunduğu izlenmektedir. Başka bir deyişle, öğrenciler, geçmiş yaşantılarından getirdikleri bilgi, tutum, beceri ve deneyimleriyle sınıf ortamına katılmaktadırlar. Dolayısıyla, öğretim sırasında öğrenciler söz konusu kavram ile ilgili yeni bilgileri veya kavramları öğrenirken, önceki bilgileri yeni kavramı öğrenmelerinde etkili olabilmektedir. Öğrenci, kavramı öğrenirken kendi ölçütlerine göre; bir diğer ifadeyle ön bilgilerine göre değerlendirirken söz konusu kavramı eksik, yanlış ya da iki anlamlı (birincisi kendi kavramı, ikincisi okulda kendine tanıtılan kavram) olarak öğrenebilmektedir (Ülgen, 2004). Thampson ve Zamboanga (2004)'ya göre, öğrencilerin söz konusu kavram ile ilgili ön bilgileri, yeni bilgiyi öğrenmelerinde yardımcı olabileceği gibi, tam tersi engelleyici de olabilmektedir. Örneğin, öğrencinin konu ile ilgili ön bilgisi, konuyu daha iyi anlamasında, hatta akademik öğrenmesini, yazma becerisini ve akademik başarısını olumlu şekilde etkileyebilmektedir. Fakat, eğer öğrencinin ön bilgisi tam ve doğru değilse veya yanlışsa, bu kez ön bilgisi yeni bilgiyi anlamasını ve öğrenmesini engelleyebilmektedir. Ayrıca, yeni bilgide belirsizlik olduğu taktirde bu, öğrencinin daha önceden öğrenilmiş bilgilerini, özellikle de yeni öğrenmelerini etkileyebilmektedir. Çünkü bilginin tam ve doğru olarak algılanmasını sağlayacak her bilgiye ulaşılamamış olur ve yeni bilgi önyargılardan ve beklentilerden etkilenmeye çok daha fazla açık hale gelir. Yanlış anlamalara neden olmaması için öğretimde verilmeye çalışılan bilgilerin belirsizlik içermemesi gerekir (Baysen ve Silman, 2012). Çünkü yanlış öğrenilen bir kavramı düzeltme, yeni bir kavramı öğrenmekten daha zordur (Keçeli, 2007; Ülgen, 2004). Bu nedenle öğrencilerin söz konusu kavramla ilgili ilk bilgisi öğrenmede hayati bir role sahiptir (Brown ve Clement, 1989). Bununla birlikte, öğrencilerin söz konusu kavram ile ilgili sahip oldukları bu ön bilgileri, eğitim sırasında direnç gösterebilmektedir (Hughes, Lyddy ve Lambe; 2013; Nehm ve Reilly, 2007). Sonuç olarak, öğrencilerde var olan köklü kavram yanılgıları, kavram ile ilgili sonraki ya da yeni öğrenmelerini de olumsuz yönde etkileyebilmekte ve anlamlı öğrenmelerini engelleyebilmektedir. Bu da var olan yanlış inançların veya kavram yanılgılarının ısrarla sürdürülmesine yol açabilmektedir (Holding, Denton, Kulesza ve Ridgway, 2014; Baysen ve Silman, 2012; Ormrod, 2008; Brown ve

Clement, 1989).

Öğrencilerin günlük deneyimleri sonucunda elde ettikleri kavramları genellikle bilimsel bilgiden farklıdırlar. Öğrenciler, söz konusu kavram ile ilgili var olan ön bilgilerini yeni bilgiler ile zihinlerinde yapılandırırken bilimsel gerçeklere aykırı kavramlar geliştirebilmektedirler (Holding vd., 2014; Ormrod; 2008). Öğrencilerin geliştirdikleri bu bilimsel gerçeklere aykırı kavramlar literatürde; ön/ özgün/ orijinal kavramlar (preconception), kavram yanılgısı (misconception), alternatif yapılar (alternative frameworks), alternatif kavramlar (alternative conceptions), hatalı düşünceler (erroneous ideas/false ideas), çocukların bilimi (children's science), genel duyu kavramları (common sense concepts), kendiliğinden oluşan bilgiler (spontaneous knowledge), bilimsel olmayan inançlar (nonscientific beliefs) veya yetersiz kavrama (naive conception) gibi farklı biçimlerde isimlendirilmiştir (Monteiro, Nóbrega, Abrantes ve Gomes, 2012; Barke, Hazari ve Yitbarek, 2009; Bahar, 2003). Bu çalışmada kavram yanılgısı ile ilgili belirtilen bu terimlerden, literatürde bilim adamları tarafından en çok tercih edilen ve yaygın olarak kullanılan ***"kavram yanılgısı"(misconception)*** teriminin kullanılması tercih edilmiştir.

Baysen, Güneyli ve Baysen (2012), kavram öğretimine formal eğitimin tüm basamaklarında yer verildiğini; fakat bu denli önemsenmiş bir konu olmasına rağmen, yapılan birçok çalışmanın, kavram yanılgılarının kaçınılmaz olduğunu gösterdiğini belirtmişlerdir. Holding ve diğerleri (2014) de, öğrencilerdeki derinleşmiş köklü kavram yanılgılarının bilimin doğasını anlamalarını engellediğini vurgulamışlardır. Birçok araştırmacı tarafından, ***kavram yanılgılarının*****,** bilim çevrelerince yaygın olarak kabul görmüş bilimsel gerçeklere aykırı inanışlar ve bilim tarafından gerçekliği kanıtlanmış kavramların öğretilmesini ve öğrenilmesini engelleyici bilgiler olduğu belirtilmektedir (Brown, 2014; Deshmukh, 2012; Monteiro vd., 2012; Ormrod, 2008; Schmidt, 1997; Peterson, Treagust ve Garnett, 1986).

Yapılan araştırmalar, kavram yanılgılarının doğal olarak oluşabileceği gibi (Driver, Guesne ve Tibergihen, 1998), öğrencinin kendisinden (örn; öğrencinin kabiliyeti, tutumu, gereksinimi, öğrenme tarzı, hafızası, güdülenme tarzı vb.) (Ormrod, 2008; Bahar, 2003), öğretim çevresinden (Ör.; öğretme sıralaması, ders kitaplarının çok fazla hata ve yanlış bilgi içermesi, şekil ve örneklerin eksikliği, konular arasında bağlantı eksikliği, uygun olmayan öğretme metotları ve materyalleri) (Baysen vd., 2012; Deshmukh, 2012; Barke vd., 2009; Brown ve Clement, 1989;); öğretmenden (örn; öğretmenin bilimsel bilgi yeterliliği, öğretme tarzı, tutumu, dil/anlatım becerileri veya öğretenin kavram yanılgılarına sahip olması vb.) (Bahar, 2003; Baysen vd., 2012) ve sosyo-kültürel ortamdan (Driver vd., 1998; Ormrod, 2008) kaynaklandığını göstermektedir.

İnsanlar çeşitli şeyler hakkında birçok kavram yanılgılarına sahip olabilmektedir (Huck, 2009). Araştırmalar sadece çocukların veya öğrencilerin değil, bilim adamları da dahil yetişkinlerin de kavram yanılgılarına sahip olduklarını ortaya çıkarmıştır (Barke ve diğerleri, 2009; Baysen ve Silman, 2012). Bu çalışmada da incelenen literatür ışığında, lisans

öğrencilerinin intihal ile ilgili bazı kavram yanılgılarına sahip oldukları tespit edilmiştir.

İntihal Nedir?

Büyük Türkçe Sözlük'te intihal; "*Başkalarının yazılarından bölümler, dizeler alıp kendisininmiş gibi gösterme veya başkalarının konularını benimseyip değişik bir biçimde anlatma*" olarak tanımlanmaktadır (Büyük Türkçe Sözlük, 2015).

plagiarism.org (2015) adresinde verilen tanıma göre intihal;

- bir başkasının çalışmasını bir kişinin kendi çalışması olarak dönüştürmesi,
- kaynak göstermeksizin başkalarının kelimelerini ve düşüncelerini kopyalamak,
- tırnak işareti içinde alıntıyı verirken hata yapmak,
- atıf yapılan kaynak hakkında yanlış bilgi vermek,
- kelimeleri değiştirmek, fakat kaynak göstermeksizin kaynağın cümle yapısını kopyalamak,
- kaynak göstererek veya göstermeden, bir kaynaktan birçok kelimeyi veya düşünceyi, çalışmanızın büyük bir kısmını oluşturacak şekilde kopyalamak olarak tanımlanmıştır.

Walker (2010) da intihali aşağıda belirtilen üç grupta ele alıp değerlendirmiştir.

- *Değiştirerek yazma (sham paraphrasing):* Tırnak işareti olmaksızın doğrudan atıf yapıldığında, başka sözcükler kullanarak/kaynaktaki asıl sözcükleri değiştirerek sunmak,
- *Kelimesi kelimesine kullanma (Verbatim):* Kaynağa atıf yapmaksızın kaynaktan kelimesi kelimesine kopyalayarak, kendi düşünceniz gibi sunmak,
- *Çalmak (Purloining):*Walker bu maddeyi öğrencilerin başka arkadaşlarının çalışmasını kullanması açısından ele almıştır ve; bir öğrencinin ödevini, başka bir öğrencinin çalışmasını öğrencinin bilgisi olarak veya olmadan büyük ölçüde veya tamamıyla elde ederek teslim etmesi şeklinde açıklamıştır.

İntihal ile ilgili verilen tanımlar genel olarak değerlendirildiğinde, intihalin kasıtlı olarak yapıldığı şeklinde yorumlandığı dikkat çekmektedir. Oysa intihal, önceki başlıklarda da belirtildiği gibi kasıtlı olduğu gibi kasıtlı olmadan da gerçekleştirilebilmektedir. Özellikle kasıtlı olmadan gerçekleşen intihal öğrenciler arasında yaygındır ve bu davranışın nedeni büyük ölçüde eğitim eksikliğine dayanmaktadır (Uçak, t.y, a). Dolayısıyla, öğrencilerin intihal hakkındaki eğitim eksiklikleri intihalin ne olduğunu tam olarak anlamamalarına ve yanlış kavramlar geliştirmelerine neden olabilmektedir.

Lisans Öğrencilerinin İntihal ile İlgili Kavram Yanılgıları ve Nedenleri

Günümüz enformasyon toplumunda çevremiz bilgi ile donatılmıştır ve her geçen gün bu bilgiler hızla artmaktadır. Böyle bir çevrede gereksinim duyulan bilgiyi aramak, bulmak, seçmek, değerlendirmek, organize etmek, kullanmak ve yaşama entegre etmek de giderek zorlaşmaktadır. Elbetteki lisans öğrencilerinin içinde bulundukları koşulları da bu çevreden

bağımsız düşünemeyiz. Lisans öğrencileri bu karmaşık ve zor koşullarda ödev yapmak, sınavlara hazırlanmak, ders notlarını yükseltmek, sınıf içi grup tartışmalarına katılmak, seminer veya çalıştay hazırlamak gibi çeşitli akademik amaçlar için bilgiye gereksinim duymaktadır (Baro, Onyenania ve Osaheni, 2010; s. 111; Zhou, 2013). Dolayısıyla, öğrenciler hem akademik başarı elde etmek hem de eğitimleri sonrasında kariyerlerini belirlemek ve başarılarını yaşamboyu sürdürebilmek için gereksinim duydukları bilgiyi arama faaliyeti içine girmektedirler. Lisans öğrencileri için bilgi arama faaliyeti öğrencilerin hem bilgi arama becerilerini hem de bilgiyi analiz etme, sentezleme, değerlendirme, yazma ve kullanma yeteneğini gerektiren önemli bir süreçtir (Barranoik, 2004; ss. 24-25). Bununla birlikte, öğrenciler için bilgi arama genelde zor ve cesaret kırıcı bir süreçtir (Çakmak ve Baysen, 2013). Öğrencilerin eğitim yaşamları boyunca araştırma ödevlerini ve bitirme tezlerini yazarken özellikle toplanan bilgiyi organize etme, sentezleme ve elde edilen bilgiyi atıf kurallarına uygun şekilde metin içinde gösterme aşamasında zorlandıkları izlenmektedir. Bu zorluktan kaynaklı olarak lisans öğrencileri araştırma ödevlerini yazarken, intihal başta olmak üzere bilerek veya bilmeyerek pek çok etik dışı davranışta bulunabilmektedirler. Bu çalışmada, lisans öğrencilerinin bilmeden gerçekleştirdikleri etik dışı davranışlarına neden olan, intihal ile ilgili kavram yanılgılarına odaklanıldığı daha önceki başlıklarda belirtilmişti. Bu bağlamda ilgili literatür doğrultusunda öğrencilerin, intihalin ne olduğu, kapsamı ve karşılaşacakları yasal yaptırımlar hakkındaki eksik, yetersiz ya da lisans eğitimleri öncesinden getirdikleri yanlış ön bilgilerinden; başka bir ifadeyle, intihal ile ilgili bilginin tam ve doğru olarak öğrenilmemesinden; araştırma ödevlerinin niteliğinden ve internetten kaynaklanan kavram yanılgılarına sahip oldukları belirlenmiştir.

Lisans öğrencilerinin intihal ile ilgili kavram yanılgılarını, kavramsal boyutu ile ele alan ve/veya bazı değerlendirme yöntemlerini kullanarak bulgulara ulaşan araştırmalara aşağıda, uygulama örnekleri olarak yer verilmiştir. Bu örnekler çerçevesinde öğrencilerin sorunlarının daha iyi anlaşılmasına ve kavram yanılgılarının önlenmesine veya azaltılmasına yönelik uygun yöntemlerin ve eğitim programlarının geliştirilebilmesi mümkün olabilir.

Henderson (2011), lisans öğrencilerinin, kavram yanılgılarından dolayı gerçekleştirdikleri intihal davranışlarını incelediği araştırmasında, öğrenciler arasında en yaygın görülen kavram yanılgısı olarak; eğer sadece doğrudan kaynağın kelimeleri kopyalanıyorsa, ancak o zaman yararlanılan kaynağa atıf yapılması gerekir şeklinde düşündüklerini ortaya çıkarmıştır. Örneğin, öğrenciler araştırma ödevlerinde, bir kitaptan cümleyi kelime kelime kopyalıyorsa, kitaba atıf yapılacağını düşünürken; eğer cümledeki kelimeleri değiştiriyorlarsa veya yazarın düşüncesini kendi kelimeleriyle yazıyorlarsa, kaynağa atıf yapmanın gerekli olmadığını düşünmektedirler. Henderson, bunun doğru bir düşünce olmadığına dikkat çekmekte ve araştırma ödevlerinde orijinal kelimeler değiştirilse bile, her ne zaman başka bir kaynaktan yararlanıldı ise, yararlanılan kaynağa atıf yapılması gerektiğini belirtmektedir. Çünkü, intihal sadece diğer insanların kelimeleri ödünç alındığında hesaba katılmaz, aynı zamanda diğer insanların düşünceleri veya fikirleri de ödünç alındığında atıf yapılmalıdır. Bilgi sadece herkes tarafından bilinen yaygın

veya ortak; başka bir deyişle anonim ise atıf yapılmaksızın kullanılabilmektedir. Bu bağlamda, genellikle bir gerçek olarak kabul edilen şeyler; örneğin, "*dünya güneşin etrafında döner"* gibi genel bilgiler atıf yapılmadan kullanılabilir.

Henderson (2011)'nın lisans öğrencilerinde var olduğuna dikkat çektiği bir diğer kavram yanılgısı da, öğrenciler araştırma ödevlerinde eğer sadece birkaç kelimeyi kaynak göstermeden alıntı yapmışlarsa bunu bir suç olarak görmezken, ancak ödevlerinin büyük bir kısmında kaynak göstermeden alıntı yapmışlarsa bunu suç olarak görmektedirler. Henderson, bunun da yanlış bir düşünce olduğunu belirtmektedir. Çünkü, ödevde sadece bir tümce veya cümle bile atıf yapmadan kopyalandıysa, bu da bir intihaldir. Henderson, öğrencilerin böyle küçük bir cümlenin veya tümcenin kopyalanmasının farkedilemeyeceğini düşündüklerini, oysa artık bu tür intihallerin de otomatik olarak kontrol edilebilen internet araçları ve intihali tespit eden programlar ile kolayca ortaya çıkarılabildiğini vurgulamaktadır. Bununla birlikte, konularında uzman olan öğretmenlerin de intihal yapılan kaynağa aşina olduklarını ve intihali tespit edebildiklerini belirtmektedir.

Ahmad ve diğerleri (2012) de, yabancı öğrencilerin (ana dillerinde eğitim almayan öğrenciler) intihal ile ilgili algılarını inceledikleri çalışmalarında, Henderson (2011)'nın belirttiği kavram yanılgısına benzer bulgular elde etmişlerdir. Ahmad ve diğerlerinin çalışmasında da öğrenciler, kaynağın ne kadarını kopyaladıklarında alıntı vermeleri gerektiği konusunda kararsız kalmaktadırlar. Öğrencilere göre, kaynak metinden birkaç kelimeden uzun cümleler (örn; birkaç paragraf) kopyalandıysa bu bir intihaldir; fakat kelimesi kelimesine daha kısa cümleler kullanıldı ise bunun bir intihal olmadığı düşünülmektedir. Ahmad ve diğerleri (2012)'nin çalışmalarında tespit ettikleri dikkat çeken bir diğer kavram yanılgısı da, öğrencilerin araştırma ödevlerinde, kaynaklardan şekil ve çizelge kullandıklarında, bu şekil ve çizelgeye de atıf yapmaları gerektiğini düşünmedikleri şeklindedir. Oysa ki; şekil ve çizelge de bir fikir ürünüdür ve kullanıldığında atıf yapılması gereklidir. Ahmad ve diğerleri (2012) ayrıca, yabancı öğrencilerin, bir dilden başka bir dile çevirdikleri metinlerde atıf verme zorunlulukları olmadığını düşündüklerini belirtmektedirler. Araştırmaya dahil olan öğrencilerin %30'dan fazlası bunu bir intihal olarak görmemiştir. Bu durum, Walker (2010; s. 42)'ın da belirttiği gibi, ikinci dili İngilizce olan uluslararası öğrencilerin, akademik ve/veya kültürel ve/veya yabancı bir çevrede yaşama veya çalışma baskısına bağlı nedenlerden dolayı intihale eğilimli oldukları şeklinde açıklanabilir.

Graveline (2010) ve Löfström (2011) de, akademik çevrede ve öğrenciler arasında, intihal (plagiarism) ile telif hakkı ihlalinin (copyright infringement) karıştırıldığına dikkat çekmişlerdir. Löfström (2011), bu kavram yanılgısına sahip öğrencilerin, "eğer başkalarına ait olan bir şeye atıf yapıyorsanız, ona çalışmanızda yer vermeden önce izin almak zorundasınız" şeklinde düşündüklerini belirtmiştir. Oysa atıf yapmak için, telif hakkında olduğu gibi bir yasal izin alma süreci bulunmamaktadır. Löfström çalışmasında ayrıca, öğrencilerin intihal ile hırsızlığın aynı şeyi temsil ettiğini düşündüklerini belirtmektedir. Löfström'a göre; öğrenciler

hırsızlık kavramı hakkında daha az belirsizlik yaşarken, intihal kavramı öğrencinin zihninde çok net değildir.

Mahmood ve diğerleri (2010) de, "Uluslararası İslam Üniversitesi"nde 60 üniversite öğrencisinin intihal hakkındaki farkındalıklarını, 5'li Likert ölçeği kullanarak inceledikleri çalışmalarında, öğrencilerin çoğunun intihal ile ilgili kavram yanılgılarına sahip olduklarını tespit etmişlerdir. Öğrencilerde tespit edilen bu kavram yanılgıları şöyledir: İnternetteki bilgi anonim bilgi olduğu için kaynağa atıf yapmaksızın kopyala yapıştır yapılabilir; başka bir çalışmanın metninden bir blok özetlendiğinde, kullanılan kaynağa ödevin sonunda yer verilmesi yeterlidir; birinin düşüncesini ödünç almak ve ödevde kullanmak intihal değildir; bir makaleden birkaç paragrafı kendi kelimelerinizle karıştırmak ve atıf yapmadan kullanmak intihal değildir. Bununla birlikte Mahmood vd. (2010)'nin çalışmalarında, öğrencilerin çoğunun, intihal ile ilgili özel terimlerin (araştırmaya katkı sağlayanlar/attribution, bibliyografya, kaynak gösterme/citation, metin içinde atıf yapma/cite, anonim bilgi/common knowledge vb.) ve intihal türlerinin (atıf yapılmadan ve yapılarak gerçekleştirilen intihaller) de farkında olmadıkları ortaya çıkmıştır.

Gullifer ve Tyson (2010), Avustralya'da yerel bir üniversitede 41 öğrencinin intihal ile ilgili algılarını, grup çalışması yöntemini kullanarak incelemişlerdir. Gullifer ve Tyson, çalışmalarında öğrencilerin birçoğunda, atıf yapmadan metnin kelime kelime kopyalanması hariç, hangi davranışların intihali oluşturduğu ile ilgili kafa karışıklıkları olduğunu tespit emişlerdir. Gullifer ve Tyson'a göre akademik yazı yazma bir öğrenme sürecidir. Bu nedenle, Gullifer ve Tyson, öğrencilerin sadece kaynaklara nasıl erişecekleri bilgisine sahip olmalarının yeterli olmadığını, aynı zamanda intihal hakkında da öğrenmeye gereksinimleri olduğunu belirtmişlerdir. Gullifer ve Tyson'ın araştırmasında, öğrenciler grup tartışmasında, intihal hakkında sınırlı bilgiye sahip olduklarını ve bunun da bilmeyerek intihal yapmalarına neden olabildiğini belirtmişlerdir. Bu gruptaki öğrencilerin aşağıdaki yorumu, intihal ile ilgili bilgi gereksinimleri olduğunu göstermesi bakımından dikkat çekicidir:

"İntihalin ne olduğunu tam olarak anlamıyoruz, intihalin kapsadığı farklı alanlar nedir bilmiyoruz, ve bu nedenle, sadece intihalin ne olduğunu bilmediğimiz için, yanlışlıkla, bilmeyerek intihal yapabiliyoruz" (Gullifer ve Tyson, 2010, s. 470).

İntihal ile ilgili kavram yanılgılarının araştırıldığı yukarıdaki çalışmalarda, lisans öğrencilerinin ortak kavram yanılgılarına sahip oldukları açıkça görülmektedir. Literatürde belirtildiği gibi öğrencilerde var olan intihal ile ilgili ortak kavram yanılgıları, özet olarak aşağıda sıralanmıştır:

- Kaynak metindeki kelimeler veya cümleler kendi kelimelerinizle değiştirilerek yazıldığında atıf yapılmasına gerek yoktur.
- Kısa birkaç cümle atıf yapılmadan kullanılabilir.
- Birkaç kelimeden uzun cümleler (örn; birkaç paragraf) atıf yapılmadan kullanılırsa bu bir suçtur ama, kısa birkaç cümlenin atıf yapılmadan kullanılmasında bir sakınca yoktur.

- Kaynaklardan kullanılan şekil ve çizelgelere atıf yapılmasına gerek yoktur.
- Bir dilden başka bir dile çevrilen metinlerde atıf yapılmasına gerek yoktur.
- Başkalarına ait bir şeye atıf yapılması isteniyorsa, ona çalışmanızda yer vermeden önce sahibinden izin almalısınız (İntihal ve telif hakkı karıştırılıyor).
- İnternetteki bilgi anonimdir. Bu yüzden internetten alınan bilgi atıf yapılmadan kullanılabilir.
- Başka bir çalışmanın metninden bir blok özetlendiğinde, kullanılan kaynağa ödevin sonunda yer verilmesi yeterlidir.

Yukarıda sunulan ilgili literatür birlikte değerlendirildiğinde, lisans öğrencilerinin intihal ile ilgili kavram yanılgılarının nedenlerini, genel olarak; *intihal hakkındaki bilgi eksikliği, araştırma ödevlerinin niteliği* ve *internet* olmak üzere üç grupta toplamak mümkündür. İntihal ile ilgili belirtilen kavram yanılgılarının nedenlerini biraz daha açmak gerekirse:

Bilgi eksikliğinden kaynaklı kavram yanılgıları: Atıfın nasıl yapılacağı, neden yapılması gerektiği, intihalin ne olduğu, neden yapılmaması gerektiği, akademik dürüstlük, etik, akademik olarak etik dışı davranışlar, akademik yazma ilkeleri/kuralları gibi konuları içeren derslerin hem uygulama hem de teorik açıdan yeterli ve kapsamlı düzeyde olmaması, öğrencilerin intihal hakkında bilgi, kavrama ve anlama eksikliğine neden olabilmektedir. Dolayısıyla, öğrenciler bilgi eksikliğinden kaynaklı olarak farkında olmadan intihale yönelebilmektedirler (Evering ve Moorman, 2012; Belter ve Pré, 2009). Auer ve Krupar (2001) da, APA (American Psychological Association) ve MLA (Modern Language Association of America) gibi farklı tarz ve formattaki atıf kuralları hakkında öğrencilerin bilgi eksikliği bulunduğunu belirtmektedir. Auer ve Krupar' a göre, bu her iki atıf kuralının farklı bilgiyi gerektirmesi, öğrencilerin kafasını aşırı derecede karıştırmaktadır. Bununla birlikte, APA ve MLA gibi farklı atıf kurallarını yorumlayan, eski versiyonlarını anlatan ve öğrencilerin atıfları nasıl yaptıklarına çok fazla dikkat etmeyen eğitimciler de öğrencilerin bu kafa karışıklığının ya da kavram yanılgılarının daha da artmasına neden olabilmektedirler.

Araştırma ödevlerinin niteliğinden kaynaklı kavram yanılgıları: Öğrencilere az sayıda araştırma ödevi verilmesi ve ödevlerin de öğrencinin ilgisine ve bilgi düzeyine göre olmaması nedeniyle (Belter ve Pré, 2009;), başka bir deyişle deneyim eksikliğinden dolayı öğrenciler akademik yazma, düşünme ve araştırma becerilerini geliştirememektedir. Bu nedenle öğrenciler genelde, araştırma ödevleri için elde ettikleri bilgiyi yazardan daha iyi yorumlayamayacaklarına inandıkları için, yazarın çalışmasını doğrudan kopyalamanın daha iyi olduğunu düşünmektedirler (Cheak vd. 2013).

İnternetten kaynaklı kavram yanılgıları: Özellikle günümüzde, öğrencilerin araştırma ödevleri verilir verilmez yaptıkları ilk iş hemen internette konuları ile ilgili arama yapmak ve bulduklarını kopyala-yapıştır şeklinde ödevde kullanmaktır (Belter ve Pré, 2009). Fakat, Cheak vd. (2013)'nin, Poulter ve Chalmers (t.y)'ten aktardıklarına göre, internet ortamında elde edilen kaynağın kime ait olduğu konusunda öğrencilerin kafaları daha çok karışmakta

ve kaynağın sahibi hakkında yanlışlık yapabilmektedirler. Bununla birlikte, öğrenciler, internetteki bilginin anonim olduğunu düşündükleri için, kaynağa atıf yapmaksızın kopyala yapıştır yapabileceklerine inanmaktadırlar (Mahmood vd., 2010; Harris, 2012).

Lisans öğrencilerinin intihal ile ilgili kavram yanılgıları, bilimsel iletişim ve akademik dürüstlük çerçevesinde değerlendirilebilecek önemli bir sorundur. İlgili literatür doğrultusunda, lisans öğrencilerinin intihal ile ilgili kavram yanılgılarının, intihalin ne olduğu, kapsamı ve karşılaşacakları yasal yaptırımlar hakkındaki eksik, yetersiz ya da lisans eğitimleri öncesinden getirdikleri yanlış ön bilgilerinden veya okul ortamında intihal ile ilgili bilginin tam ve doğru olarak öğretilememesinden; araştırma ödevlerinin niteliğinden ve internetten kaynaklanabildiği görülmektedir. Bunun yanı sıra, öğrenciler intihal ile ilgili eğitim almasa da, eğitim yaşamları boyunca edindikleri kendilerine özgü bilgi ve deneyimleri doğrultusunda bilgiyi zihinsel süreçlerinde yapılandırırken, intihal ile ilgili kendilerine has bilgi yapıları oluşturabilirler. Baysen ve Silman (2012)'a göre, öğrencilerin zihinlerinde yapılandırdıkları bilgilerin (intihal ile ilgili) bilimsel gerçekleri tam olarak yansıtacakları garanti değildir. Diğer bir anlatımla, öğrencilerin intihal ile ilgili kavram yanılgıları doğal olarak da oluşabilmektedir. Öğrencilerin intihal ile ilgili kavram yanılgılarının kaynağı her ne olursa olsun, erken safhalarda tespit edilmesi ve önlenmesi önemlidir.

Kavram Yanılgılarının Tespit Edilmesi ve Önlenmesi

Kavram yanılgıları ile ilgili literatürde, öğrencilerdeki kavram yanılgılarının tespit edilmemesinin ve önlenmemesinin, öğrencilerin sadece o andaki öğrenmelerini değil sonraki öğrenmelerini de olumsuz yönde etkileyeceği vurgulanmaktadır. Lisans öğrencilerinin araştırma ödevlerini yazarken, metin içinde atıf yapma konusunda ortaöğretim aşamasından itibaren getirdikleri, başta intihal olmak üzere etik dışı akademik davranışlara sahip oldukları ve bu olumsuz davranışları, -özellikle uygun eğitim ve uygulamalarla giderilmedi ise- sürdürmekte ısrarcı olabildikleri gözlenmektedir. Bu nedenle, lisans öğrencilerinin intihal ile ilgili kavram yanılgılarının erken safhalarda tespit edilmesi ve önlenmesi, kavram yanılgılarından kaynaklı gerçekleştirdikleri intihal davranışlarını ısrarla sürdürmelerini engellemek bakımından oldukça önemlidir.

Kavram yanılgıları ile ilgili genel literatüre göre, öğrencilerin kavram yanılgılarının tespit edilmesi kolay bir mesele değildir. Bu nedenle, araştırmacılar tarafından öğrencilerin kavram yanılgılarını ortaya koymak ve bunları ayrıntılarıyla açıklamak amacıyla farklı ölçme araçları geliştirilmiştir. Bunlar: *Çoktan seçmeli testler (multiple choice items)*, *iki kademeli tanı testi (two-tier diagnostic tests-TTDTs)*, *kavram haritası (concept mapping)*, *açık uçlu testler (open-ended tests-OETs), durumlar ve olaylar hakkında görüşme (interviews about intances and events), klinik mulakat (clinical interview), tahmin-gözlem-açıklama (prediction-observetion-explanation), sözcük çağrışım testi (word association tests), yapılandırılmış grid (structural communication grid), doğru-yanlış testleri (true or false questions tests), sınıf tartışmaları (classroom discussions), günlük yazma (journal writing), kavramsal değişim metinleri (conceptual change texts), bilgisayar simülasyonları (computer simulation), üç aşamalı test*

(three-tier tests) gibi teknikleri içermektedir (Deshmukh, 2012; Monteiro vd,. 2012; Atasoy ve Akdeniz, 2007; Uzunkaya, 2007; Bahar, 2003; Peterson vd., 1986; Linke ve Venz, 1979). Kavram yanılgılarının tespit edilmesinde kullanılan bu ölçme ve tanı araçları, araştırmacılara bir öğrencinin kavram yanılgısına sahip olup olmadığı konusunda daha net cevaplar verebilme olanağı sağlamaktadır.

Kavram yanılgılarının tespit edilmesi, yanılgıların önlenmesi veya düzeltilmesi için önemli bir aşamadır. Ancak, kavram yanılgılarının önlenmesi veya düzeltilmesi istendik düzeyde olmayabilir. Ormrod (2006), yapılandırmacılık kuramının da öngördüğü gibi, öğrencilerin zihinlerinde bilgiyi oluşturma süreçlerinde, kesin ve doğru zihinsel şemaları oluşturacaklarının düşünülmemesi gerektiğini ve hatta öğrenmeler sırasında öğrenciler tarafından bu yanlış zihinsel şemaların oluşturulmasının kaçınılmaz olduğunu belirtmektedir. Bununla birlikte Ormrod (2006), kavram yanılgılarının oluşmasının engellenmesinin zor olduğunu ve bu nedenle kavram yanılgılarının giderilmesi için yapılan birçok çalışmanın da yetersiz kalabileceğine dikkat çekmektedir. Baysen ve Silman (2012; s.222)'a göre de herhangi bir konuyla ilgili sınıfta verilen bilgiler, öğrencilerin o konuya ait kavram yanılgılarının ortadan kalkmasını ve yerine öğretmenin verdiği doğru bilginin yerleşmesini garanti altına almaz. Başka bir deyişle, öğrenciler, okul eğitimi karşısında, kavram yanılgılarını ısrarla sürdürebilmekte ve bu da öğrencilerin yeni öğrenmelerini olumsuz şekilde etkileyebilmektedir (Ormrod, 2008; Hughes ve diğerleri, 2013; s.23). Bu bağlamda, araştırmacılar tarafından kavram yanılgılarının değişime dirençli olmasının bazı nedenleri olduğu belirtilmektedir. Baysen ve Silman (2012; s.222) bu nedenleri aşağıdaki gibi özetlemişlerdir.

- *Var olan inançlar yeni bilgilerin öğrenilmesini etkiler*: Öğrenenler yeni gelen bilgileri önceki öğrenmelerine bağlı olarak açıklamaktadırlar. Bu da o ana kadar neye inanıyorlarsa ona inanmaya devam etmeleri anlamına gelmektedir.
- *Kendini onaylama tercihi*: Birçok öğrenci daha önce öğrendiği bilgileri onaylayan bilgiyi bulma ve diğerlerini görmezden gelme veya değersiz kılma eğilimindedir.
- *Kavram yanılgıları günlük yaşam tarafından desteklenebilir*: Bilimsel olarak öğrenilen bilgiler günlük yaşamda *"uygulanamaz"* olabilmektedir.
- *Bazı kavramlar (kavram yanılgıları) çok sıkı bağlarla birçok teori ve kavramla entegre olmuşlardır*: Bu durumda bazı kavram yanılgılarını ortadan kaldırmak tek bir inancı yok etmeyi değil, çok sayıda iyi organize olmuş şemaları değiştirmeyi gerektirir.
- *Farklı olmalarına rağmen, öğrenciler var olan bilgileri ile yeni bilgilerinin aynı olmadığını fark etmeyebilir*: Bunun nedeni, öğrencilerin öğrendikleri bilgiyi ezbere öğrenmelerinden ve diğer bilgileriyle ilişkilendirmeyip iyi organize etmemelerinden kaynaklanıyor olabilir.
- *Öğrenciler var olan bilgilerine kişisel veya duygusal olarak bağlı olabilir*: Bazı durumlarda öğrenci, doğru (bilimsel olarak kabul görmüş) bilgileri kültürüne, dinsel

inançlarına veya özbenliğine karşı olduğu düşüncesiyle reddedebilmektedir.

Bir konu ile ilgili öğrencilerin sahip oldukları kavram yanılgısı arttıkça, onların bilimsel olarak kabul görmüş bilgileri (teorileri) kazanmalarını sağlamak da zorlaşmaktadır (Baysen ve Silman, 2012). Bu nedenle, kavram yanılgılarının önlenmesi veya ortadan kaldırılması için, araştırmacılar tarafından uygulanabilecek farklı yaklaşım ve stratejiler sunulmuştur (Hughes ve diğerleri, 2013; Vosniadou, 2013; Dekkers ve Thijs, 1998; Driver vd., 1998). Aşağıda kavram yanılgılarının önlenmesi için uygulanabilecek bazı stratejilere yer verilmiştir:

- Öğrencilerin konu ile ilgili bilgilerinin ortaya çıkarılmasına olanak verecek fırsatlar ve ortamlar düzenlenmelidir (Driver ve diğerleri, 1998).
- Öğretime başlamadan önce var olan kavram yanılgıları tespit edilmelidir (Baysen ve Silman, 2012; s. 223).
- Öğrencilere konuya ilişkin hatalı bilgileri (hali hazırda var olan veya olması muhtemel) olduğu ispatlanmalıdır (Driver ve diğerleri, 1998). Öğrencilerin var olan bilgilerinin yetersiz olduğu kendilerine ispat edilirken, bu saygılı bir biçimde yapılmalıdır. Öğrenci alay konusu olacağı korkusu yaşamamalıdır. Bu aşamada, öğrenciler, var olan bilgilerinin yetersiz olduğu konusunda ikna edilmelidir. (Baysen ve Silman, 2012; s. 223).
- Öğrenciler, bildiklerinin hatalı olduğunu gösteren şaşırtıcı olaylarla karşılaştırılmalıdır (Baysen, 2003; s. 128). Kavramsal değişimi sağlayabilmek için, öğrencinin var olan bilgilerinin yanlış veya yetersiz olduğunun farkına varması gerekir. Öğrencide öncelikle Piaget[1] deyimiyle dengesizlik[2] halinin gerçekleşmesi gerekir. Bu süreçte gösteri deneyleri, öğrencilerin yaptıkları deneyler, öğretmen açıklamaları ve öğrenci tartışmaları kullanılabilmektedir (Baysen ve Silman, 2012; s. 223).
- Öğrenciler kendi kavramsal şemalarını oluşturmaları için özendirilmelidir (Driver ve diğerleri, 1998).
- Öğrenciler, bilişsel bilgileri öğrenmeye motive edilmelidir.
- Öğrencilerin kavram yanılgılarında neden ısrar ettikleri gözlemler sonucu tespit edilerek, bu nedeni/leri ortadan kaldıracak uygun stratejiler geliştirilmelidir.
- Yapılandırmacı yaklaşıma uygun olarak, öğrencilerin şaşırtan durumlarla karşı karşıya bırakılmaları ve dolayısıyla önceki öğrenmelerini değerlendirmeleri, tekrardan gözden geçirmeleri ve onlara eleştirel gözle bakmaları sağlanmalıdır. Fakat bu yaklaşım, yeni öğrenilen bilginin sorgusuz doğru olarak kabul edilmesi

[1] Öğrenme ve bilişsel gelişim konularında uzun yıllar çocuklarla çalışan Piaget (1896-1983), bilim çevrelerince yapılandırmacı kuramın temellerini atan bilim insanı olarak kabul edilmektedir. Piaget, mantıklı düşüncenin gelişimine ilişkin varsayımlarını içeren birtakım fikir ve kavramları ortaya koymuştur (Baysen ve Silman, 2012).

[2] Dengelenme, olgunlaşma, tecrübe ve sosyalleşme süreçlerini bir araya getirerek zihinsel yapıyı inşa etme ve yeniden yapılandırma sürecidir (Charles, 2003). Baysen ve Silman (2012)'ın, Bjorklund (1995)'tan aktarımına göre, "dengelenme süreci", kişinin bilişsel yapılarını dengede tutma çabasıdır. Dengelenme süreci ile kişide daha karmaşık zihinsel yapıların gelişimi sağlanır. Piaget, "dengesizlik" kavramını, yeni gelen bir bilginin var olan şemalar ile açıklanamaması ve dolayısıyla özümseme sürecinin gerçekleştirilememesi durumu olarak açıklamaktadır. Bu durumda intibak ettirme süreçleri yaşanarak denge haline ulaşılır. Öğrenenin daha önceden öğrendiklerine uymayan ve dolayısıyla zihninde oluşan dengesizlik, öğreneni bu dengesizliğin nedenini ortaya çıkarıp, denge durumuna geçmesini sağlayacak şekilde hareket etmesine olanak verir.(Baysen ve Silman, 2012).

> anlamını taşımamalıdır. Dolayısıyla yeni bilginin de bilimsel yöntemlere uygun bir şekilde elde edildiğinden emin olunması gerekmektedir (Baysen ve Silman, 2012; s. 223).

Bu stratejiler tek başlarına uygulanabileceği gibi birkaç strateji bir arada da kullanılabilmektedir. Lisans öğrencilerinin intihal ile ilgili kavram yanılgılarının tespit edilmesi ve önlenmesinde de yukarıda belirtilen teknikler kuşkusuz yararlı olacaktır. Bununla birlikte, öğrencilerin intihal ile ilgili kavram yanılgılarının tespit edilmesi ve önlenmesi sürecinde hem kütüphanecilere hem de öğretim üyelerine (eğitimcilere) önemli görevler düşmektedir.

Lisans Öğrencilerinin İntihal ile İlgili Kavram Yanılgılarının Önlenmesinde Kütüphanecilerin ve Öğretim Üyelerinin Rolü

İlgili literatür değerlendirildiğinde, doğrudan intihal ile ilgili kavram yanılgılarının tespit edilmesine ve önlenmesine yönelik yöntem ve tekniklerden detaylı olarak bahsedilmediği görülmektedir. Aşağıda yer verilen araştırmalarda ağırlıklı olarak kasıtlı intihalin önlenmesine yönelik öneriler getirilmiştir. Fakat buna rağmen, bu araştırmalarda yer verilen önerilere, öğrencilerin intihal ile ilgili kavram yanılgılarının eksik, yetersiz ya da yanlış ön bilgilerinden kaynaklandığı bilgisi hesaba katılarak dikkat edilmesi önemlidir. Dolayısıyla bu araştırmalarda sunulan öneriler, öğrencilerin intihal hakkında tam ve doğru bilgiler elde etmesini sağlayarak, öğrencilerin intihal ile ilgili kavram yanılgılarının önlenmesinde de yardımcı olabilirler. Bu nedenle özellikle kasıtlı intihalin tespit edilmesine ve önlenmesine yönelik öneriler getiren aşağıdaki çalışmalara, bu çalışma kapsamında da konuya ilgi duyanlara önemli bir bilgi altyapısı sağlayacağı görüşünden hareketle yer verilmesinin uygun olacağı düşünülmüştür.

Lisans öğrencilerinin intihal ile ilgili kavram yanılgılarının önlenmesinde kuşkusuz en büyük rol kütüphanecilere (özellikle danışma kütüphanecisi ile kütüphane öğretmenlerine) ve öğretim üyelerine (akademisyenlere) düşmektedir. Strittmatter ve Bratton (2014) kütüphanecilerin, öğrencilerin akademik dürüstlüğe karşı etik tutumlarının olumlu düzeyde geliştirilmesinde önemli bir rol oynayabileceklerini belirtmektedir. Strittmatter ve Bratton'a göre; bu rol ACRL (The Association of College and Research Libraries)'nin Enformasyon Okuryazarlığı Standartları (Information Literacy Competency Standards)'nda "enformasyon okuryazarı öğrenci, bilgi kullanım çevrelerinde ekonomik, yasal ve sosyal konuların çoğunu anlar ve bilgiye etik ve yasal olarak erişir ve kullanır" olarak belirtilen madde çerçevesinde ortaya konulabilir. Bununla birlikte kütüphaneciler, bibliyografik eğitim kapsamında, intihal ve akademik dürüstlükle ilgili sorunlara daha çok odaklanmalı, akademik koşullarda etik olmayan davranış olarak intihalin çerçevesini çizmeli, intihal ile ilgili etik olmayan uygulamalar hakkında öğrencilerin eğitilmesi konusunda öğrencilere daha çok yardımcı olabilmelidir. Ayrıca bu bibliyografik eğitimler, uygulama ve teori ile birleştirilerek, daha geniş düzeydeki akademik etik ilkeler hakkında, öğrenciler için daha zengin bir içerikte yeniden planlanmalıdır.

Alam (2004)'a göre, kütüphaneciler, intihalin ne zaman ve nerede başladığını, akademik yazmada intihalin ne olduğunu, intihal davranışı ile mücadele etmek için resmi süreçlerin ne

olduğunu içeren çalıştaylar, seminerler, okul toplantılarında tartışmalar düzenleyebilirler. Bununla birlikte, özellikle birinci sınıf öğrencilerinin kütüphane tarafından verilen bibliyografik eğitimlere/oryantasyon eğitimlerine gönüllü olarak katılımlarından ziyade, zorunlu katılımları sağlanmalıdır. Alam, intihal ile ilgili bu kütüphane oryantasyon eğitim programlarının kısa, fakat akılda kalacak şekilde düzenlenmesi gerektiğini belirtmektedir.

Ahmad ve diğerleri (2012) de, çalışmalarında öğrencilere intihal ile ilgili çalıştay düzenlemişlerdir. Öğrencilere sundukları bu çalıştaydan sonra, öğrencilerden elde ettikleri geri bildirimler doğrultusunda, bu çalıştayın öğrencilerin intihalin ne olduğunu anlamaları ve bu problemli konu hakkındaki farkındalıklarını artırması bakımından yararlı olduğunu tespit etmiş olmalarına rağmen, öğrencilerin akademik yazma ile ilgili daha uzun süreli rehberliğe ve alıştırma/uygulama yapmaya gereksinimleri olduğunu belirtmişlerdir.

Harris (2012) de, öğrencilerin intihal davranışını önlemek için öğretmenlerin rolüne dikkat çekerek; öğretmenlerin (öğretim üyesi/eğitimciler/akademisyenler), öğrenciler bildiklerini söyleseler bile, intihalin ne olduğunu bildiklerini varsaymamaları gerektiğini belirtmektedir. Bu düşünceden hareketle Harris (2012), öğretmenler tarafından aşağıda belirtilen hususlara dikkat edilmesinin, öğrencilerin intihal davranışını engellemede yararlı bir strateji olabileceğine dikkat çekmektedir:

- Öğrencilerle sınıf ortamında, başkalarına ait düşüncelerin veya atıfların uygun ve kaynak göstererek kullanımları ile uygun olmayan kullanımları arasındaki fark tartışılmalıdır.
- Paragrafın değiştirilerek yazılması, özetlenmesi, atıf yapılması, tırnak işareti kullanılarak bir paragraftan atıf yapılması gibi konular, öğrencilerin kendi düşünceleri ile bir kaynaktan elde ettikleri düşünceler arasındaki farkı ortaya koyacak şekilde anlatılmalıdır.
- Öğrencilerle intihalin neden yanlış olduğunu kapsamlı bir şekilde tartışılmalıdır.

Harris (2012), öğrencilerdeki intihali önlemek için kullanılabilecek bir diğer stratejinin de öğrencilere verilen araştırma ödevleri ile ilgili olduğunu belirtmektedir. Bu çerçevede Harris, öğrencilerin intihal davranışını azaltmak için, araştırma ödevlerinin aşağıdaki birkaç noktaya önem verilerek tasarlanmasının yararlı olabileceğini vurgulamaktadır:

- *Ödevler açık olmalı*: Birçok öğrenci ödevlerin içeriğinin net bir şekilde açıklanmamasından kaynaklı olarak, intihal de dahil, başarısız ve hatalarla dolu ödevler yapmaktadırlar.
- *Öğrenciye konu listesi verilmeli*: Öğrenci bu konu listesinden, araştıracağı konuyu ilgi alanına göre seçebilmelidir. Bu konu listesi mümkün olduğu kadar çeşitli ve fazla sayıda olmalıdır ve konular dönemden döneme değiştirilmelidir. Öğrenci, eğer listeden bir konuyu seçmek istemiyorsa, araştırmak istediği özel bir konu olduğunu öğretmenine bildiriyorsa, öğrencinin çalışmak istediği konuya izin verilmelidir (Çünkü, öğrenci ilgi alanına göre belirlediği konuyu araştırırken daha istekli, dikkatli

ve özenli olmaktadır)

- *Kaynak kullanma kriterleri belirtilmeli*: Örneğin, ödevde, iki internet kaynağı, iki basılı kitap, iki basılı dergi, bir kişisel görüşme ve bir bireysel olarak yürütülmüş anket gibi kaynakların kullanılması istenebilir. Bu kaynaklar kullanılırken, kopyalamayı engellemek için, geçmiş yıllardaki ödevlerde kullanılan kaynaklara; öğretmenin adını verdiği ve sağladığı makale ve kitaplara ve veri setlerine başvurmama gibi sınırlar getirilebilir. Böylece, süreci öğrencilerin doğrudan kendilerinin deneyimlemeleri sağlanarak, yaptıkları eksik ve hataları fark etmelerine fırsat verilmiş olur..
- *Ödevin gerekli aşamalarını ve teslim sürelerini belirleme*: Konu veya problemi belirleme, ilk bibliyografyayı hazırlama, araştırma materyallerine ek açıklamalar getirme, taslağı çıkartma, son açıklamalı bibliyografyayı ve son taslağı hazırlama gibi, araştırma ödevi süreçlerinin çeşitli basamaklarının dönem boyunca belli teslim tarihleri oluşturulmalıdır. Böylece, öğretmenler, ödevin her safhasında yer alarak atıf yapılıp yapılmadığını daha önceden ve hızlı bir şekilde kontrol edebilir. Bununla birlikte, daha ödevin taslak aşamasındayken öğretmen, öğrencisi ile nasıl atıf yapılacağı konusunda tartışma ve öğrencisini bu konuda eğitme olanağı bulabilir.

Alam (2004)'a göre de, araştırma ödevleri, kişisel deneyimlerle ve güncel olaylarla ilgili hem teorik hem de uygulamayı içeren öğelere sahip olmalıdır. Bununla birlikte her yıl aynı ödevler verilmemelidir. Bu sayede öğrencilerin bir önceki dönemdeki öğrencilerin ödevlerini de kopyalamaları engellenmiş olur.

Evering ve Moorman (2012) da, öğretmenlerin öğrencilerin intihal yapmalarını önlemek için derslerinde intihal konusunu kapsamlı bir şekilde açıklamalarını; başkalarının çalışmalarına atıf yapmanın neden önemli olduğunu ve başkalarının düşüncelerini nasıl yorumlayacaklarını ve atıf yapacaklarını açıklamalarını ve örneklemelerini; öğrencilere gerçek amaçlar ve geniş kitleler için yazma fırsatı vermelerini; intihal davranışını erken safhada belirleyebilmek için, ödevin teslim tarihinden önce öğrencilerin taslak yazılarına göz gezdirmelerini ve özellikle öğencilerin internetten buldukları bilgilerin geçerli ve güvenilir olduğunu nasıl tespit edebileceklerini açık bir şekilde öğretmelerini önermektedirler. Bununla birlikte Evering ve Moorman, öğretmenlerin öğrencilerine başkalarının düşüncelerini çalmanın suç olduğunu ve akademik dürüstlüğün bir erdem olduğunu öğütlemekten ziyade, öğrencilerin yaratıcı ve etkileyici yazma becerilerini geliştirmelerine odaklanmaları gerektiğini vurgulamışlardır.

Yukarıdaki araştırmalara göre, öğrencilerin araştırma ödevlerini veya bitirme tezlerini yazarken, intihal davranışlarını önlemek için hem kütüphanecilerin hem de öğretmenlerin rolleri ve uyguladıkları stratejileri genel olarak değerlendirildiğinde, belirtilen bütün uygulama ve stratejilerin öğrencilerin intihal ile ilgili farkındalıklarını artırması bakımından oldukça yararlı olacağı söylenebilir. Fakat, bu belirtilen stratejileri uygulamadan önce, lisans öğrencilerinin intihal ile ilgili kavram yanılgılarının olup olmadığının, varsa hangi kavram yanılgılarının bulunduğunun ve kavram yanılgılarının nedenlerinin tespit edilmesi son derece önemlidir.

Öğrencilerin intihal ile ilgili kavram yanılgılarının tespit edilmesi sayesinde, hem kütüphaneciler hem de öğretim üyeleri verdikleri derslerin içeriğini ve kullandıkları stratejileri, doğrudan öğrencilerin intihal ile ilgili bilgi gereksinimlerine ve kavram yanılgılarının giderilmesine yönelik kapsam ve düzeyde planlayıp, daha etkili sonuçlar elde edebilirler.

Sonuç ve Öneriler

Çalışmada, ilgili literatür ışığında sunulan bilgiler doğrultusunda, ülkemizde konunun ele alınışı üzerine aşağıdaki iki temel tespite ulaşılmıştır:

1. Yurtiçi literatürde kavram yanılgıları ile ilgili araştırmaların kütüphanecilik ve enformasyon bilimi alanından ziyade, ağırlıklı olarak eğitim bilimleri, davranış bilimleri ve psikoloji alanında olduğu görülmektedir.
2. Ülkemizde kasıtlı, bilerek yapılan intihal davranışı ile ilgili çalışmalar giderek daha çok artmış olmasına rağmen, bu çalışmalarda kasıtsız intihal ile ilgili kavram yanılgılarının ele alınmayışı dikkat çekicidir. Fakat mesleki alan literatürümüzde doğrudan intihal ile ilgili kavram yanılgıları konusunda olmasa da, öğrencilerin intihali eğitim eksikliğinden veya yanlış olduğunu bilmeden, farkında olmadan da yapabileceklerini vurgulayan çalışmalar olması, bu konuda çalışacak araştırmacılara altyapı oluşturması bakımından sevindiricidir.

Çalışma kapsamında aktarılan uygulama örnekleri ile gözlemlerimize ve izlenimlerimize dayalı olarak aşağıda, lisans öğrencilerinin intihal ile ilgili kavram yanılgılarının olup olmadığının tespit edilmesine, kavram yanılgıları var ise önlenmesine veya azaltılmasına yönelik tespitlerle birlikte bazı görüşler ve öneriler sunulmuştur:

1. İlgili literatür doğrultusunda, lisans öğrencilerinin intihal ile ilgili kavram yanılgılarının, intihalin ne olduğu, kapsamı ve karşılaşacakları yasal yaptırımlar hakkındaki eksik, yetersiz ya da lisans eğitimleri öncesinden getirdikleri yanlış ön bilgilerinden veya okul ortamında intihal ile ilgili bilginin tam ve doğru olarak öğretilememesinden; araştırma ödevlerinin niteliğinden ve internetten kaynaklanabildiği görülmektedir. Bununla birlikte, öğrenciler intihal ile ilgili eğitim almasa da, eğitim yaşamları boyunca edindikleri kendilerine özgü bilgi ve deneyimleri doğrultusunda bilgiyi zihinsel süreçlerinde yapılandırırken, intihal ile ilgili kendilerine has bilgi yapıları oluşturabilirler. Öğrencilerin intihal ile ilgili zihinlerinde yapılandırdıkları bilgilerin bilimsel gerçekleri tam olarak yansıtacakları garanti değildir. Diğer bir anlatımla, öğrencilerin intihal ile ilgili kavram yanılgıları doğal olarak da oluşabilmektedir. Öğrencilerin intihal ile ilgili kavram yanılgılarının kaynağı her ne olursa olsun, erken safhalarda tespit edilmesi ve önlenmesi önemlidir.
2. Öğrenciler araştırma ödevlerini ve bitirme tezlerini yazarken, alıntı yapılması ve kaynak gösterilmesi gerektiğini bilebilir. Fakat öğrenciler, alıntının metin içinde verilmesi veya kaynak gösterilmesi esnasında yaptıkları hatalarının, intihal olup olmadığı konusunda net bir bilgiye sahip olmayabilirler ya da halihazırda

bildiklerinin doğru olduğunu düşünebilirler. Bu nedenle de öğrenciler, intihal ile ilgili kavram yanılgılarının farkında olmadan etik dışı davranış sergileyebilirler ve suç işleyebilirler. Daha da önemlisi farkında olmadan yapılan bu intihal davranışları bir alışkanlık haline dönüşebilir. Bununla birlikte, öğrencilerin intihal ile ilgili kavram yanılgıları, intihalin yanı sıra akademik dürüstlük, bilimsel etik ilkeler, etik olmayan akademik davranış, intihal ile ilgili yasal yaptırımlar vb. gibi kavramların ve konuların öğrenilmesini de engelleyebilir. Bu nedenle, öğrencilerin bilimsel yazı yazma becerilerinin geliştirilmesi, bilimsel etik duyarlılıklarının artırılması ve öğrencilere doğru etik davranışların kazandırılması önemli görülmektedir. Bu amaçla, öğrencilerin kavram yanılgılarının tespit edilmesi ve ne gibi sorunlar yaşadıklarının bilinmesi, doğrudan öğrenciyi temel alan uygun eğitim ve öğretim programlarının planlanabilmesini sağlayabilecektir.

3. Bilimsel iletişim ve etik ilkeler açısından önemli bir sorun olan intihal ile ilgili kavram yanılgılarının, tespit edilmesi ve önlenilmesi için özellikle kütüphanecilerin (danışma kütüphanecileri, kütüphane öğretmenleri) ve öğretim üyelerinin bu konudaki farkındalıklarının artması gereklidir. Böylece, kapsamlı, doğru ve uygun araçlar kullanılarak eğitim ve öğretim programlarının geliştirilebilmesi mümkün olabilir.
4. Bilindiği kadarıyla, ülkemizdeki lisans öğrencilerinin intihal ile ilgili kavram yanılgılarının olup olmadığı, var ise hangi kavram yanılgılarına sahip oldukları konusunda, somut veriler ve bulgular bulunmamaktadır. Dolayısıyla bu çalışmada yer alan uygulama örneklerinin bulgularından yararlanıp, uygun bir araştırma yöntemi ve veri toplama tekniği kullanılarak, öğrencilerin kavram yanılgılarını önlemeye ve hatta yok etmeye yönelik araştırmalar gerçekleştirilebilir. Üniversitelerimizin Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümlerinde yaptırılacak; sadece lisans öğrencilerinin değil, ilk ve ortaöğretim öğrencilerinin, kütüphanecilerin ve akademisyenlerin de intihal ile ilgili kavram yanılgılarının ortaya çıkarılması ve çözüm önerileri getirilmesi konulu doktora ve yüksek lisans tezleri, konuya yönelik bilimsel gelişmelerin önünü açabilecektir.
5. Lisans öğrencilerinin intihal ile ilgili kavram yanılgılarının tespit edilmesinde ve önlenmesinde kütüphaneciler ile öğretim üyelerinin işbirliği oldukça önemlidir. Bu işbirliği aynı zamanda, kütüphane yönetimi ve ilgili akademik bölümler arasındaki işbirliğini ve kütüphanecilerin konu uzmanlığını da gerektirmektedir. Kütüphaneciler; kaynakları tanımaları, bilimsel etik ilkelerini ve atıf yapma kurallarını bilmeleri, bağlı bulundukları üniversitenin kütüphanesindeki kullanımda olan ve güncellemesi yapılmamış veritabanlarını ve elektronik kaynakları bilmeleri ve bu kaynaklarda arama kriterleri vb. alanlarda uzmanlaşmış olmaları bakımından, öğretim üyelerine destek olabilirler. Öğretim üyeleri de kütüphanecilerden yardım

alarak, öğrencilere verecekleri araştırma konularını, kütüphanede ve elektronik çevrede (internet de dahil) bulunabilecek kaynakları dikkate alarak belirleyebilirler. Bununla birlikte, öğrencileri kütüphaneye yönlendirebilirler. Böylece öğrencilerin, araştırma ödevleri için gereksinim duydukları kaynaklara daha güvenli ortamlarda erişmeleri sağlanarak, özellikle internet ortamındaki bilgi kirliliğinden kaynaklı kafa karışıklıkları önlenebilir. Bu aşamada kütüphaneciler de öğrencilere konuları ile ilgili kaynaklara erişmelerini sağlamanın yanı sıra, araştırma ödevlerini yazarken nasıl atıf yapacakları, akademik dürüstlük, etik ve yasal konular çerçevesinde belirli açıklamaları yaparak da öğrencilere yardımcı olabilirler.

6. Lisans öğrencilerinin intihal ile ilgili kavram yanılgılarının önlenmesinde veya azaltılmasında kütüphane oryantasyon eğitimlerinin veya kullanıcı eğitimlerinin içeriği de oldukça önemlidir. Ülkemizde kütüphane oryantasyon eğitimi ve kullanıcı eğitimi çerçevesinde verilen derslerin içeriğinin, -özellikle bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler doğrultusunda-, kütüphane otomasyon sistemlerinde ve veritabanlarında nasıl tarama yapılacağı, tarama için anahtar kelimelerin/ sözcüklerin nasıl seçileceği, Bull operatörlerinin nasıl seçilip kullanılacağı, tarama sonuçlarının nasıl değerlendirileceği gibi ağırlıklı olarak bilgi toplama ve bilgi erişim konusunda olduğu izlenmektedir. Bu nedenle, kütüphane oryantasyon eğitimlerinde veya kullanıcı eğitimlerinde bilgi kaynakları hakkında bilgi verilmesine ve kaynağın yerinin bulunmasına odaklanılmasının yanı sıra, öğrencilerin akademik düzeyde yazma becerilerinin geliştirilmesini, akademik yazma kurallarını, bilimsel etik ilkelerini, kaynağa atıf yapma kurallarını da kapsayacak şekilde genişletilmesi ve yeniden planlanması öğrenci açısından daha faydalı olabilecektir.
7. Öğrencilere lisans eğitimleri sırasında genellikle *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* adı ile verilen derslerin içeriğinin de, öğrencilerin araştırma ödevlerini ve bitirme tezlerini bilimsel ilkelere göre yazma becerilerini geliştirecek şekilde uygulamalar ile yeterince pekiştirilmediği izlenmektedir. Bu nedenle, kütüphane oryantasyon eğitimlerinde olduğu gibi bilimsel araştırma yöntemleri derslerinin içeriğinin de; öğrencilerin intihal ile ilgili kavram yanılgıları hesaba katılarak, doğrudan öğrencilerin intihal ile ilgili bilgi gereksinimlerini ve kavram yanılgılarının önlenmesini de kapsayacak şekilde; hem teoriyi hem de uygulamayı (bol egzersiz) birleştirerek yeniden planlanması yararlı olacaktır.
8. Kütüphane oryantasyon eğitimlerinde ve bilimsel araştırma yöntemleri derslerinde, öğrencilere intihal ile ilgili teorik bilgilerin verilmesinin yanı sıra, alıntının nasıl yapılacağı ile ilgili doğru ve yanlış uygulamalardan da örnekler verilmesi, konunun karşılaştırmalar yapılarak öğrenilmesini kolaylaştırabilecektir. Bununla birlikte, öğrenciler, mümkün olduğu kadar çok egzersizle derste aktif olmaya yönlendirilmelidir. Ayrıca, öğrencilerin hem öğretmenleri hem de akranları (sınıf

arkadaşları) ile intihal, akademik dürüstlük, etik ve bilimsel ilkeler, etik dışı davranış ve yaptırımları ile atıf yapma ilkeleri (doğruları ve yanlışları) gibi konularda hem teori hem de uygulamalar üzerinden yargılanmadan tartışabileceklerine inandıkları bir sınıf ortamının oluşturulabilmesi de önemlidir.

Sonuç olarak, intihal ile ilgili kavram yanılgıları, öğrencilerin bilimsel yazı yazma ve bilimsel etik ilkelere uygun şekilde davranmalarının önünde önemli bir sorun olarak durmaktadır. Bu nedenle öğrencilerin intihal ile ilgili kavram yanılgılarının tespit edilmesine ve önlenmesine yönelik yöntem ve tekniklerin geliştirilmesine ihtiyaç vardır. Ayrıca, kütüphaneciler ve öğretim üyeleri arasında konunun önemine ilişkin farkındalığın artması, bu yöndeki çalışmaların da istendik düzeye ulaşmasında etkili olabilecektir.

Kaynakça

Ahmad, U. K, Mansourizadeh, K. ve Ai, G. K. M. (2012). Non-native university students' perception of plagiarism. *Advances in Language and Litrarcy Studies*, 3 (1), 39-48. 20 Aralık 2013 tarihinde http://journals.aiac.org.au/index.php/alls/article/view/42/39 adresinden erişildi.

Alam, L. S. (2004). Is plagiarism more prevalent in some form of assessment than others? In R. Atkinson, C. McBeath, D. Jonas-Dwyer & R. Phillips (Eds), *Beyond the comfort zone: Proceedings of the 21st ASCILITE Conference* (pp. 48-57). Perth, 5-8 December. 16 Mart 2015 tarihinde http://www.ascilite.org.au/conferences/perth04/procs/alam.html adresinden erişildi.

Atasoy, Ş. ve Akdeniz, A. R. (2007). Newton'un hareket kanunları konusunda kavram yanılgılarını belirlemeye yönelik bir testin geliştirilmesi ve uygulanması. *Türk Fen Eğitimi Dergisi*, 4 (1), 45-59. 10 Eylül 2012 tarihinde http://www.tused.org/internet/tufed/arsiv/v4/i1/metin/tufedv4i1s4.pdf?ref=http://jerli.net adresinden erişildi.

Auer, J., ve Krupar, E. M. (2001). Mouse click plagiarism: The role of technology in plagiarism and the librarian's role in combating it. *Library Trends,* 49(3), 415-432. 24 Nisan 2015 tarihinde Library & Information Science Source veritabanından erişildi.

Bahar, M. (2003). Misconceptions in biology education and conceptual change strategies. *Educational Science: Theory & Practice*, 3 (1), 55-64. 5 Mayıs 2013 tarihinde Academic Search Complete veritabanından erişildi.

Barke, H. D., Hazari, A. ve Yitbarek, S. (2009). *Misconceptions in chemistry: Addressing perception in chemical education*. Berlin: Springer.

Baro, E. E., Onyenania, G. O ve Osaheni, O. (2010). Information seeking behavior of undergraduate students in the humanities in three universities in Nigeria. *South African Journal of Libraries and Information Sciences*, 76(2), 109-117. 22 Nisan 2013 tarihinde http://sajlis.journals.ac.za/pub/article/viewFile/74/66 adresinden erişildi.

Barranoik, L. K. (2004). *Meaningful research projects: Perspectives from high school students and their teacher.* Yayınlanmamış doktora tezi, University of Alberta, Canada.

Batane, T. (2010). Turning to turnition to fight plagiarism among university students. *Journal of Educational Technology & Society*, 13 (2), 1-12. 6 Haziran 2014 http://www.researchgate.net/profile/Nian-Shing_Chen/publication/45166049_An_online_synchronous_test_for_Professional_Interpreters/links/0912f50a2cda55a219000000.pdf#page=6 adresinden erişildi.

Baysen, E. (2003). *Fen eğitiminde yeni gelişmeler ve (1960-1985 Dönemi) Türkiye'deki uygulamaları*. Yayımlanmamış doktora tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.

Baysen, E., Güneyli, A. ve Baysen, F. (2012). Kavram öğrenme-öğretme ve kavram yanılgıları: Fen bilgisi ve Türkçe öğretimi örneği. *International Journal of New Trends in Arts, Sports and Science Education*, 1 (2), 108-117. 10 Şubat 2013 tarihinde http://www.ijseg.org/ojs/index.php/IJTASE/article/view/58/72 adresinden erişildi.

Baysen, E. ve Silman, F. (2012). Yapılandırmacı yaklaşım. (Z. Kaya, Ed.), *Öğrenme ve öğretme: Kuramlar, yaklaşımlar, modeller* içinde (ss.197-226). Ankara: Pegem Akademi.

Belter, R. W. ve Pré, A. (2009). A strategy to reduce plagiarism in an undergraduate course. *Teaching of Psychology*, 36 (4), 257-261. 1 Nisan 2015 tarihinde ERIC veritabanından erişildi.

Bennet, R. (2005). Factors associated with student plagiarism in a post-1992 university. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 30 (2), 137-162. 16 Mart 2014 tarihinde Taylor & Francis veritabanından erişildi.

Brown, D. E. (2014). Students' conceptions as dynamically emergent structures. *Science & Education*, 23, 1463-1483.12 Ocak 2015 tarihinde SPRINGER LINK veritabanından erişildi.

Brown, D. E. ve Clement, J. (1989). Overcoming misconceptions via analogical reasoning: abstracttransfer versus explanatory model construction. *Instructional Science,* 18, 237-261. 26 Nisan 2013 tarihinde http://link.springer.com/article/10.1007/BF00118013#page-1 adresinden erişildi.

Büyük Türkçe sözlük .(2015). 22 Nisan 2015 tarihinde http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.553991f2ce69a5.12213901 adresinden erişildi.

Carey, S. (2009). *The origin of concepts*. (Oxford series in cognitive development). New York: Oxford University Press.

Charles, C. M. (2003). *Öğretmenler için Piaget ilkeleri* (G. Ülgen, Çev.) (4. bs.). Ankara: Nobel.

Cheak, A. P. C., Sze, C. C., Ai, Y. J., Min, C. M. ve Ming, S. J. (2013, 26-27 September). *Internet plagiarism: University students' perspective*. International Research Conference'ta sunulan bildiri. 16 Mart 2015 tarihinde http://scholar.google.com.tr/scholar?q=Internet+plagiarism%3A+university+students%27+perspective&btnG=&hl=tr&as_sdt=0%2C5 adresinden erişildi.

Creswell, J. W. (2014). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods*

approaches (4th. ed.). Thousand Oaks ve London: Sage Publications.

Çakmak, N. ve Baysen, E. (2013). Kavram haritalarının bilgi arama süreçlerinde kullanılması. *Bilgi Dünyası*, 14 (2), 358-372.

Dawson, M. M. ve Overfield, J. A. (2006). Plagiarism: Do students know what it is? *Bioscience Education*, 8 (November), 16 Mart 2015 tarihinde http://journals.heacademy.ac.uk/doi/pdf/10.3108/beej.8.1 adresinden erişildi.

Dekkers, P. J. J. M. ve Thijs, G. D. (1998). Making productive use of students' initial conceptions in developing the concept of force. *Science Education*, 82 (1), 31-51. 12 Aralık 2014 tarihinde WILEY InterScience veritabanından erişildi.

Deshmukh, N. D. (2012). Designing and field testing of remedial material to rectify students' misconceptions in biology at the secondary school level. (M.Kim and C. H. Diong, Eds.), *Biology Education for Social and Sustainable Development* içinde (pp. 259–270). Rotterdam: Sense Publishers.

Dewey, J. (1933). *How we think: A restatement of the relation of reflective thinking to the educative process.* Boston, New York [etc.]: D.C. Heath and Company.

Driver, R., Guesne, E. ve Tibergihen, A. (Eds.). (1998*). Childrens' ideas in science*. Milton Keynes: Open University Press.

Duff, A. H., Rogers, D. P. ve Harris, M. B. (2006). International engineering students: Avoding plagiarism through understanding the Western academic context of scholarship. *Europen Journal of Engineering Education*, 31 (6), December, 673-681. 1 Nisan 2015 tarihinde Taylor & Francis veritabanından erişildi.

Eminoğlu, E. ve Nartgün, Z. (2009). Üniversite öğrencilerinin akademik sahtekarlık eğilimlerinin ölçülmesine yönelik bir ölçek geliştirme çalışması. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 6 (1), 215-233. 10 Mart 2015 tarihinde http://www.j-humansciences.com/ojs/index.php/IJHS/search/authors/view?firstName=Esra&middleName=&lastName=Eminо%C4%9Flu&affiliation=&country=TR adresinden erişildi.

Evering, L. C. ve Moorman, G. (2012). Rethinking plagiarism in the digital age. *Journal of Adolescent & Adult Literacy*, 56 (1), September, 35-44. 20 Ağustos 2014 tarihinde Education Source veritabanından erişildi.

Fowler, J. E. (1998). Avoiding plagiarism: A student survival guide. 16 Mart 2015 tarihinde http://www.ece.msstate.edu/~rking/downloads/plagiarism.pdf adresinden erişildi.

Graveline, J. D. (2010). Debunking common misconceptions and myths. *College & Undergraduate Libraries*, 17 (1), 100-105. 10 Haziran 2013 tarihinde Taylor & Francis veritabanından erişildi.

Gullifer, J. ve Tyson, G. A. (2010). Exploring university students' perceptions of plagiarism: a focus group study. *Studies in Higher Education*, 35 (4), 463-481. 20 Ağusto 2014 tarihinde Taylor & Francis veritabanından erişildi.

Harris, R. (2012). Anti-plagiarism strategies for research papers. 24 Nisan 2015 tarihinde http://

students.umw.edu/chls/files/2012/10/Anti-Plagiarism-Strategies1.pdf adresinden erişildi.

Henderson, T. (2011). The biggest misconceptions about plagiarism. 16 Mart 2015 tarihinde http://www.sooperarticles.com/writing-articles/article-writing-articles/biggest-misconceptions-about-plagiarism-276836.html adresinden erişildi.

Holding, M. L., Denton, R. D., Kulesza, A. E. ve Rigdway, J. S. (2014). Confronting scientific misconceptions by fostering a clasroom of scientists in the introductory biology lab. *The American Biology Teacher*, 76 (8), 518-523. 14 Ekim 2014 tarihinde EBSCOhost veritabanından erişildi.

Huck, S. W. (2009). *Statistical misconceptions*. New York: Routledge.

Hughes, S., Lyddy, F. ve Lambe, S. (2013). Misconceptions about psychological science: A review. *Psychology Learning and Teaching*, 12 (1), 20-31. 3 Mart 2015 tarihinde SAGE veritabanından erişildi.

Keçeli, V. (2007). *Karmaşık sayılarda kavram yanılgısı ve hata ile tutum arasındaki ilişki.* Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Köklü, N. (2000). Lisans ve lisan süstü öğrencilerinin görüşlerine göre araştırma sürecine yönelik etik olmayan davranışların gösterilme sıklığı ve nedenleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 6 (4), 527-542. 15 Aralık 2014 tarihinde http://kuey.net/index.php/kuey/article/view/577 adresinden erişildi.

Linke, R. D. ve Venz, M. I. (1979). Misconceptions in physical science among non-science background students: II. *Research in Science Education*, 9 (1), 103-109. 11 Ekim 2014 tarihinde SPRINGER LINK veritabanından erişildi.

Löfström, E. (2011). "Does plagiarism mean anything? LOL.": Students' conceptions of writing and citing. *Journal of Academic Ethics*, 9 (4), 257-275. 1 Nisan 2015 tarihinde Education Source veritabanından erişildi.

Mahmood, S. T., Mahmood, A., Khan, M. N. ve Malik, A. B. (2010). Intellectual property rights: Conceptual awareness of research students about plagiarism. *International Journal of Academic Research*, 2 (6), Nowember, 193-198. 3 Nisan 2013 tarihinde Academic Search Complete veritabanından erişildi.

Medin, D. L. ve Abn, W. K. (1992). Concepts and categories, learning of. *Encyclopedia of learning and memory*, (L. R. Squire, Ed.) içinde (pp. 116-119). New York: Macmillan Publishing.

Monteiro, A., Nóbrega, C., Abrantes, I. ve Gomes, C. (2012). Diagnosing Portuguese students' misconceptions about the mineral concept. *International Journal of Science Education,*34 (17), 2705-2726. 15 Ekim 2014 tarihinde Taylor & Francis veritabanından erişildi.

Murphy, G. L. (2004). *The big book of concepts*. Cambridge, Mass.: MIT Press.

Nehm, R. S. ve Reilly, L. (2007). Biology majors' knowledge and misconceptions of natural selection. *BioScience*, 57 (3), 263-272. 11 Mart 2015 tarihinde http://bioscience.

oxfordjournals.org/content/57/3/263.full.pdf+html adresinden erişildi.

Novak, J. D. ve Cañas, A. J. (2008). *The Theory underlying concept maps and how to construct and use them* 11 Eylül 2013 tarihinde http://www.ssu.ac.ir/fileadmin/templates/fa/Moavenatha/MoavenateAmozeshi/edicupload/olymp-3.pdf adresinden erişildi.

Ormrod, J. E. (2006). *Educational psychology: Developing learners* (5th. ed.). Upper Saddle River, NJ: Person, Merrili Prentice.

Ormrod, J. E. (2008). *Educational psychology: Developing learners* (6th. ed.). Upper Saddle River, NJ: Person, Merrili Prentice.

Peterson, R., Treagust, D. ve Garnett, P. (1986). Identification of secondary students' misconceptions of covalent bonding and structure concepts using a diagnostic instrument. *Research in Science Education*, 16, 40-48. 10 Aralık 2014 tarihinde SPRINGER LINK veritabanından erişildi.

Pieterse, V. (2014, 25-26 June). Decoding code plagiarism. 16 Mart 2015 tarihinde http://www.cs.up.ac.za/cs/vpieterse/pub/SACLA2014_plagiarism.pdf adresinden erişildi.

Plagiarism.org (t.y). 22 Nisan 2015 tarihinde http://www.plagiarism.org/plagiarism-101/what-is-plagiarism adresinden erişildi.

Rey, G. (2004). Concept. *Dictionary of cognitive science: Neoroscience, pscyhology, artificial intelligence, linguistics, and philosophy,* (O. Houde, Ed.) içinde (pp. 68-69). New York and Hove: Taylor & Francis.

Schmidt, H. J. (1997). Students' misconceptions: Looking for a pattern. *Science Education.* April, 81 (2), 123-135. 8 Ağustos 2013 tarihinde WILEY InterScience veritabanından erişildi.

Soylu, H. (2004). *Fen öğretiminde yeni yaklaşımlar: Keşif yoluyla öğrenme*. Ankara: Nobel.

Strittmatter, C. ve Bratton, V. K. (2014). Plagiarism awareness among atudents: Assessing integration of ethics theory into library instruction. *College & Research Libraries,* 75 (5), 736-752. 15 Ekim 2014 tarinde http://crl.acrl.org/content/75/5/736.full.pdf+html adresinden erişildi.

Thompson, R. A. ve Zamboanga, B. L. (2004). Academic aptitude and prior knowledge as predictors of student achievement in introduction to psychology. *Journal of Educational Psychology*, 96 (4), 778–784. 2 Haziran 2015 tarihinde PsycARTICLES veritabanından erişildi.

Uçak, N. Ö. (t.y, a). Öğrencilerin intihal algısı. 10 Mayıs 2014 tarihinde http://www.bby.hacettepe.edu.tr/yayinlar/dosyalar/U%C3%A7ak.pdf adresinden erişildi.

Uçak, N. Ö. (t.y, b). Bilimsel iletişim ve intihal. 10 Mayıs 2014 tarihinde http://uvt.ulakbim.gov.tr/toplanti/uay10/nucak.pdf adresinden erişildi.

Uçak, N. Ö. ve Birinci, H. G. (2008). Bilimsel etik ve intihal. *Türk Kütüphaneciliği,* 22 (2), 187-204. 10 Mayıs 2014 tarihinde http://www.tk.org.tr/index.php/TK/article/view/410/402 adresinden erişildi.

Ural, M. N. ve Sulak, S. A. (2012). Plagiarism via internet on undergraduate students in Turkey. *Journal of Educational and Instructional Studies in the World*, 2 (3), 229-234. 15 Mart 2015 tarihinde http://www.wjeis.org/FileUpload/ds217232/File/25.ural.pdf adresinden erişildi.

Uzun, E, Karakuş, T., Kurşun, E. ve Karaaslan, H. (2007, 31 Ocak-2 Şubat). *Öğrenci gözüyle "aşırma" (intihal): Neden ve çözüm önerileri*. Akademik Bilişim'07 - IX. Akademik Bilişim Konferansı'nda sunulan bildiri. 15 Mart 2015 tarihinde http://ab.org.tr/ab07/kitap/uzun_karakus_AB07.pdf adresinden erişildi.

Uzunkaya, A. (2007). *Kavram yanılgısı ve çoklu zeka alanlarının ilişkilendirilmesine dayalı bir öğretimin kavram yanılgılarının giderilmesindeki etkisinin incelenmesi: Mikroorganizmalar?* Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir.

Ülgen, G. (2004). *Kavram geliştirme: Kuram ve uygulamalar* (4. bs.). Ankara: Nobel.

Vosniadou, S. (Ed.). (2013). *International handbook of research on conceptual change* (2nd. ed.). New York: Routledge.

Voelker, A. M.. (1973). *Research on concept Learning: An analysis*. (Rapor no: ED 091 113; Occasional Paper Series Science Paper). Columbus, Ohio: The Ohio State University.

Walker,J. (2010). Measuring plagiarism: researching what students do, not what they say they do. *Studies in Higher Education*, 35 (1), February, 41-59. 15 Mart 2015 tarihinde Taylor & Francis veritabanından erişildi.

Williamson, K., McGregor, J., Archibald, A. ve Sullivan, J. (2007). Information seeking and use by secondary students: The link between good practice and the avoidance of plagiarism. *School Library Media Research,* 10. 2 Nisan 2015 tarihinde http://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ851698.pdf adresinden erişildi.

Wilson, B. and Tessmer, M. (1990). *Adults' perception of concept learning outcomes: An initial study and discussion* (Proceedings of Selected Paper Presentations at the Convention of the Association for EducationalCommunications and Technology). 10 Ekim 2013 tarihinde http://eric.ed.gov/?id=ED323956 adresinden erişildi.

Zhou, M. (2013). "I am really good at it" or "i am just feeling lucky": the effects of emotions on information problem-solving. *Educational Technology Research and Development*, 61 (3), 505-520. 28 Ağustos 2014 tarihinde SPRINGER LINK veritabanından erişildi.

Summary

The present comprehensive review aimed to reveal probable plagiarism misconceptions of university students and if so what type of misconceptions university students have, their reasoning and how the misconceptions can be prevented. The present study is the first research to the researchers knowledge. Thus being an original study, the present study will fill an important gap in Turkish literature.

Research showed that students in their education lives have difficulties in especially data organization, synthesizing and providing citations in text obeying the rules of citation

during both research projects and term papers. This difficulty drives students to two kinds of plagiarism: intentional or unintentional plagiarism (Mahmood, Mahmood, Khan and Malik, 2010, Belter and Pré, 2009; Alam, 2004). While intentional plagiarism depends on students' choosing simplicity of the project, success anxiety, time limitation, laziness, and institutes' insufficient attitudes to ethics and education (Evering and Moorman, 2012; Batane, 2010; Alam, 2004; Köklü, 2000) unintentional plagiarism depends on students' knowledge lack (Ahmad, Mansourizadeh and Ai, 2012; Mahmood et al., 2010; Belter and Pré, 2009). Students' knowledge lack concerning plagiarism can create misconceptions.

In the study students' non ethical academic behaviour regarding plagiarism which is accepted to source from their misconceptions, based on inadequate or lack of knowledge of what plagiarism is, its content, and what the legal sanctions people are going to encounter or the prior knowledge they bring learned before their university years; quality of their research projects and thosed solely based on internet, are considered as unintentional and described.

Scientific research aims to improve the missing parts found in literature. In other words, research depends on knowledge already constructed. So, the preliminary step in research is to analyse the literature concerning the subject (Creswell, 2014). Adding it is essential to provide citations depending on some rules. Errors made consciously or not during scientific research processes and in disseminating the results, damages both research credibility and related science subject (Uçak and Birinci, 2008, s.188).

In this context, Plagiarism is copying of several words or ideas from a source whether citing them or not, but making up the majority of someone's work (plagiarism.org, 2015). Misconceptions, on the other hand, are beliefs which are not accepted by scientific endeavour as scientific and is knowledge preventing teaching and learning of scientifically true concepts (Peterson, Treagust and Garnett, 1986; Schmidt, 1997; Ormrod, 2008; Deshmukh, 2012; Monteiro et al., 2012; Brown, 2014).

Misconceptions mostly encountered concerning plagiarism in undergraduate students are summarised as:

- *There is a need to cite if only original words used in the source is copied:* For example, in a research project a student believes that she should provide citation whenever she copy all the words in a sentence of a book; but if she changes the words of the sentence or if she writes what the writer thinks in her own words, then there is no need to provide citation. This is a wrong idea. In a research project it does not matter, whether the original words are changed or not the source has to be cited. Because plagiarism not only counts whenever author's words are used but also counts whenever author's ideas or thinking are used (Henderson, 2011).
- *Plagiarism only counts if most of the research paper was plagiarized:* This is wrong. Because, even if only one phrase or sentence in the project was copied without attribution, it is still considered plagiarism (Henderson, 2011).

- *There is no need to provide citation whenever a figure or a table is copied* (Ahmad et al., 2012): Figures and Tables are also reflects author's ideas, so they have to be also cited.
- *Plagiarism and copyright infringement are same*: Academicians and students confuse plagiarism and copyright infringement. These students stated that: "if you provide citation to an author than you have to get permission from her". But there is no need for a legal permission process in providing citation as in copyright infringement (Löfström, 2011; Graveline, 2010).
- *Information on the internet is anonymous:* You can copy the information on the internet without providing citation because it is anonymous (Harris, 2012; Mahmood et al., 2010).

Whenever misconceptions found at the literature concerning undergraduate students are analysed, it is obvious that these student have common misconceptions regarding the issue. Adding to this according to the literature, reasoning behind the misconception formation can be classified in three groups as: Lack of information concerning plagiarism, project quality and internet.

At the end of the study regarding how the issue is considered in our country, two fundamental detections, according to literature is reached.

1. Research regarding misconceptions in national literature is found to less related with librarianship and information sciences but more to education sciences, behaviour sciences and pschology.
2. Although it is seen that research regarding intentional plagiarism in our country is increasing, it is important to note here that research did not consider misconceptions concerning plagiarism (unintentional).

Adding at the end of the study some ideas and suggestions concerning detection of probable misconceptions of university students', if so how to prevent and decrease them depending on related literature and observations are presented.

Undergraduate students' misconceptions concerning plagiarism can be considered as a problem in scientific communication and academic honesty context. Students are showing non ethical behaviour by not knowing the misconceptions concerning plagiarism and not knowing what the plagiarism is and they commit a crime. More importantly, unconscious plagiarism behaviour can become a habit. Adding students' misconceptions concerning plagiarism prevents learning concepts and subjects such as plagiarism, academic honesty, scientific ethic rules, no ethical academic behaviour, sanctions concerning plagiarism etc. Thus, it is important to determine and correct misconceptions in their early periods concerning plagiarism utilizing specific techniques and strategies, as is done in other science endeavours.

Librarians and teachers have important responsibilities regarding detecting and correcting undergraduate students' misconceptions. Cooperation in between librarians and

teachers in this context is very important. Adding to correct or decrease misconceptions concerning plagiarism of undergraduate students' library orientation courses or content of user educations are also important. Library orientation and user education courses must organise so to improve academic writing skills and include academic writing rules, scientific ethical principles, academic honesty, citation rules and what is meant by no ethical academic behaviour. On the other hand, students' research project writing skills (plagiarism, citation, academic honesty, scientific ethical principles, no ethic academic behaviour, critical thinking and writing, organizing the information etc.) should also be improved in their ordinary lessons such as in their research methods lessons. In this context, content of both library orientation education and research methods courses will be helpful to consider students' plagiarism misconceptions, focused directly to students knowledge needs concerning plagiarism and correcting regarded misconceptions; planning comprehending theory and application (excess exercise).